

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
124. (1444.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,2115 ▼
1 amerikai dollár	2,9491 ▼
100 magyar forint	1,5679 ▲

Gazdaság

6

IMF: indulhat az új hitel

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) igazgatótanácsa jóváhagyta a Romániának tavasszal megítélt elővigyázatossági hitelcsomag első, 480 millió euró értékű részletét, ami szakértők szerint konszolidálja Románia pozícióját, példaként állítva sok állam elé.

Társadalom

7

EU-tábor, nyolcadszorra

Már csak sátorral lehet jelentkezni az idei marosfői EU-táborba, ahol július 5. és 10. között a közösségi szórakozás és a közösségi gondolkodás a főszerep. A szervezők azt ígérik, a táborlakók megtapasztalhatják Erdélyinek lenni tényleg jó.

Kultúra

8

A megismerés járműve

„Az ismeretlen mindig félelmet ébreszt, a kölcsönös megismerés az egyetlen járható út, a film pedig jármű lehet ezen az úton” – hangsúlyozza a lapunknak adott interjújában Paul Ghițiu. A Bukaresti Zsidó Filmek Fesztiváljának igazgatója elégedett a rendezvénnyel, amely közelebb hozza egymáshoz a különböző kultúrákat.

Vezércikk

3

A szavak mögött

Egy megyei tanácselnök számára a magyar is, a roma is, a román is ugyanazon emberi jogokkal felruházott állampolgár, és ugyanannak a megyének a lakosa. Amikor megyei átlagstatisztikák készülnek az egy főre eső

átlagjövedelemtől, a megpályázott vagy lehívott uniós támogatásokról, a munkanélküliségről vagy a foglalkoztatásról, akkor bárminemű megkülönböztetés nélkül a romák is ott vannak a számso-

Székedei Ferenc rookban. ►

Lakat az adóhivatalokon

A székelyföldi polgármestereket felháborítja a helyi ANAF-irodák bezárása

► Az átszervezések, leépítések és a digitális átállás miatt holnaptól megszűnik az ügyfélfogadás az adóhivatalokban, egy részük pedig soha nem is nyit ki többé. Így például Hargita megye hat településén jövő héttől egy egyszerű igazoláért is kilométereket kell majd utazniuk a helyi vállalkozóknak. „Ez nem decentralizáció, ez központosítás! Betelt a pohár!” – fakadt ki lapunknak az egyik érintett település, Korond polgármestere, Katona Mihály, aki szerint nem szakmai kritériumok alapján állították össze a felszámolandó adóhivatalok listáját. Szavait alátámasztani látszik, hogy a Hargi-

Sorin Blejnar: a digitális átállás az ANAF hatékonyságát növeli. Fotó: Tofán Levente

ta megyénél nagyobb megyékben csak négy-öt adóhivatalt szüntetnek meg. Az Országos Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) vezetője, Sorin Blejnar azzal érvelt, hatékonyabbá kell tenni az intézmény működését. Ez szolgálja szerinte az az intézkedés is, hogy a vállalkozók július elsejétől csak elektronikus formában adhatják le az úgynevezett D112-es nyilatkozatot. Így a vállalkozóknak már csak két napjuk maradt arra, hogy beszerezzék az ügyintézéshez szükséges a digitális aláírást. A lapunk által kért cégevezetők abban reménykednek, hogy az ANAF kitolja az intézkedés határidejét. **Írásaink a 6. oldalon ►**

Nem görögtűz: Molotov-koktél

► Kövekkel és Molotov-koktélok dobálták meg a rendőröket csuklyás fiatalok tegnap Athénban. A görög parlament ugyanis ma és holnap szavaz a tervezett újabb kiadáscsökkentésről és adóemelésekről, amelyek

elfogadása elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy Görögország lehívassa a nemzetközi mentőhitel következő, 12 milliárd eurós részletét. A görögöknél sokan úgy érzik, hogy a politikusok velük fiztetik meg az elkövetett

hibákat. Traian Băsescu államfő tegnap azt méltányolta görög kollégája, Karolosz Papuliasz látogatásakor, hogy a Romániában működő görög bankok a nehéz helyzetben sem vonták ki tőkéjüket az országból. **2. és 3. oldal ►**

Utcai összecsapások Athénban. A görög rendőrség könnygázzal csillapította a kövekkel támadó fiatalokat

Még egy magyar államtitkár?

► Még nem tudni, ki vezeti majd az uniós alapok menedzselésére létrehozott új minisztériumot, ám arra van esély, hogy az RMDSZ az új tárca egyik államtitkári posztját megkapja. „Kiváló szakembereink vannak, akik dolgoztak már hasonló beosztásban ezen a területen, el tudnák látni ezt a feladatot” – magyarázta tegnap lapunknak Máté András képviselőházi frakcióvezető. Mint ismert, a kormánypártok vezetőinek hétfői tanácskozásán született egyezség arról, hogy az uniós pénzek lehívásának felgyorsítása érdekében szükség van egy új minisztérium létrehozására. **Folytatása a 3. oldalon ►**

Tudományos rasszizmus?

► Nem vagyok rasszista! – kéri ki magának az ÚMSZ-hez eljuttatott levelében a Hargita megyei önkormányzat elnöke Bogárn Zoltánnak, a Szabadelvű Kör elnökének minősítését. Borboly Csaba jelezte: Kiss Tamás szociológus tanulmánya alapján állította a legutóbbi marosvásárhelyi SZKT-n, hogy a Székelyföld „elcigányosodik”. A társadalomkutató lapunknak elismerte, hogy a kifejezés félreértelmezhető, de úgy véli: ez a fogalom pontosan jelzi, hogy a szegénység etnicizálódik, és negatív folyamatok zajlanak a térségben. Magyarai Nándor László szociológus vitája, hogy tudományos szempontok szerint elfogadható a fogalomhasználat, amely szerinte lehetőséget teremt a megbélyegzésre és félreérthető. **7. oldal ►**

Röviden

Markónál járt az ukránok küldöttsége

Markó Béla miniszterelnök-helyettes hivatalában fogadta Jevhen Csolijt, az Ukránok Világkongresszusának elnökét. A találkozón részt vett a Romániai Ukránok Szövetségének elnöke, Stefan Buciuța parlamenti képviselő is. Csolij elmondta, hogy a világkongresszus figyelemmel kíséri az ukrán kisebbség helyzetét a különböző országokban. Érdeklődött a romániai ukrán kisebbség helyzetéről, amit egyébként pozitívan ítélt meg. Markó Béla hangsúlyozta, hogy Románia ugyanilyen figyelemmel követi az ukrániai román kisebbség helyzetét, és az a véleménye: a két országnak arra kell törekednie, hogy minél jobb megoldásokat találjon a kisebbségi identitás megőrzésére és fejlesztésére.

Újra megszavazott nyelvtörvény

A szlovák parlament tegnap változások nélkül újra jóváhagyta a május végén elfogadott kisebbségi nyelvhasználati törvényt, amelyet azonban Ivan Gasparovic államfő megvétózott és egészében elutasításra javasolt. A köztársasági elnök legfőbb kifogása az a jogszabály ellen, hogy több esetben a kisebbségi nyelveket egyenjogúsítja a szlovák államnyelvvél, illetve hogy állítólag korlátozza az államalkotó szlovák nemzet jogait. A 150 tagú törvényhozásban a szavazáskor a jogszabályt 77 képviselő támogatta, ami elegendő volt az államfő vétőjének felülírásához.

Aubry elnöknek jelölteti magát

Martine Aubry, a francia Szocialista Párt főtitkára (*képünkön*) tegnap bejelentette, hogy jelölteti magát a jövő évi elnökválasztásra. „Vissza akarom adni Franciaország-

nak az erejét, a nyugalomát, az egységét. Szeretném visszaadni mindenkinek a jövő és a közös sors iránti vágyat. Úgy döntöttem, hogy jelöltetem magam” – mondta az egykori munkaügyi miniszter az észak-franciaországi Lille-ben megtartott nagygyűlésen.

Tovább „reng” Fukushima

Botrányok kísérték a fukusimai erőművet üzemeltető Tokyo Electric Power Co. (Tepco) tegnapi közgyűlését, miután több részvényes is az atomenergia ellen szólalt fel, és a cég vezetésének válságkezelő intézkedéseit bírálta. A kezdeményezés ugyan 89 százalékos elutasítás mellett elbukott, de a márciusi földrengést és szökőárat követő válság miatt többen is hangot adtak az atomenergiával kapcsolatos nyugtalanságuknak.

Úrszemét-bonyodalmak

Az úrbéli távolságokat figyelembe véve „hajszállal”, 250 méterrel száguldott el tegnap a Nemzetközi Űrállomás mellett egy kupacnyi úrszemét, amely miatt előzőleg el kellett hagynia az úrbázist az ott dolgozó hat űrhajósnak. A NASA tájékoztatása szerint az asztronauták közép-európai idő szerint délután fél egy körül hagyták el a Föld körül keringő űrállomást, és szállták át az úrbázishoz kapcsolt Szojuz visszatérési egységbe, hogy vész esetén leválhassanak, és visszatérjenek a Földre. Az úrszemét alig fél órával később haladt el közvetlenül az űrállomás mellett. Ezután az űrhajósok visszatérhettek az úrbázisra. Szakértők szerint csekély mennyiségű úrszemét is képes komoly kárt okozni az űrállomáson.

Félnek a görögök (től)

ÚMSZ-összeállítás

► Kövekkel és Molotov-koktélok dobálták meg a rendőröket csuklyás fiatalok tegnap Athénban. A görög parlament ugyanis ma és holnap szavaz a tervezett újabb kiadáscsökkentésről és adóemelésekről, amelyek elfogadása elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy Görögország lehívassa a nemzetközi mentőhittel következő, 12 milliárd eurós részletét. Erre az összegre pedig feltétlenül szüksége van a görög államnak ahhoz, hogy a jövő hónap közepére ne váljon fizetésképtelenné. A megszorítások elleni tiltakozásul azonban a szakszervezetek tegnapról 48 óra általános sztrájkot és nagygyűlést hirdettek.

Körülbelül húszezer tiltakozó gyűlt össze tegnap délutántól a görög parlament előtt. A demonstráció eleinte békés volt, de idővel kivált a tömegből néhány száz álarcos, csuklyás fiatal, és rátámadt a rendőrökre, akik könnygázt vetettek be. Többen megsebesültek. A tiltakozók felgyújtottak egy műholdas távközlési kocsit, bezúrták több üzlet, köztük egy gyorsétterem kirakatát, miközben a médiát és a bankokat szidalmazó rigmusokat skandáltak. Előzőleg az akkor még békés

Görög tüntető – spanyol jelszóval (No pasaran: Nem törnek át). Tartanak a szükséges megszorításoktól

tüntetőik transzparenszekkel, dobzó kíséretében végigvonultak Athén belvárosán, és a megszorító csomag elleni jelszavakat kiabálták.

Görögországban sokan úgy érzik, hogy a politikusok velük fizetettik meg az elkövetett hibákat.

Nem sok jót ígért búcsúbeszédében a spanyol kormányfő

Gyakorlatilag búcsúbeszédét mondta el a madridi parlamentben José Luis Rodríguez Zapatero kormányfő, amikor a nemzet helyzetéről folytatott vitában felszólalt tegnap, mivel az ország a jövő év márciusában esedékes választások előtt áll, és ő nem kívánja újrajelöltetni magát. Zapatero beállítottságának megfelelően több bepillantást engedett a múltba, mint a jövőbe. Az egyetlen újdonságot az nyújtotta, hogy közölte, hogy közülük a spanyol államháztartás deficitje jelenleg 9,2, százalék, amit legalább 6 százalékra le kell faragnia, ezért a jövő hónaptól a központi kiadások megkezdését kell elrendelnie. Spanyolország még nem élte túl a gazdasági válságot, a megszorító intézkedések miatt pedig országsszerte tiltakozó akciókra kell és lehet számítani.

Moammer el-Kadhafit egyszerre védik és támadják

Hírösszefoglaló

► Moammer el-Kadhafi líbiai vezető közvetlen környezetéhez intézett felhívást tegnap a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyésze, hogy működjenek közre a líbiai diktátor elfogásában. Luis Moreno-Ocampo azt mondta egy sajtótájékoztatón Hágában, hogy a Kadhafihoz közel álló „belső körhöz” tartozó tisztségviselőknek dönteniük kell, a líbiai probléma vagy a megoldás részei akarnak-e lenni. Az első esetben őket is perbe fogják, a másodikban azonban együttműködnek a többi líbiaival, és gátat vetnek a bűncselekményeknek – közölte. A harmadik lehetőség pedig az, hogy a líbiai felkelők „kormányt”, az Atmeneti Nemzeti Tanács keríti kézre Kadhafit – tette hozzá a főügyész.

A Nemzetközi Büntetőbíróság hétfőn adott ki elfogatóparancsot a líbiai vezetőnek és két családtagjának, Szeif fiának és a titkosszolgálatok vezetőjének kézre kerítésére emberiség elleni bűntettek miatt. A Nemzetközi Büntetőbíróságnak nincs saját rendőri vagy katonai ereje, amivel kikényszerít-

hetné a körözött személyek elfogását. A főügyész elmondta, a NATO-erőknek – amelyek száz napja támadnak líbiai célpontokat a levegőből, hogy ezzel is segítsék a Kadhafi ellen harcoló felkelőket – nincs felhatalmazásuk arra, hogy elfogják a líbiai vezetőt.

A tripoli kormány visszautasítja a hágai elfogatóparancsot. Mohammed al-Gamúdi igazságügyi miniszter szerint döntésével a bíróság a NATO-t akarja segíteni abban, hogy fellelje és megölje az észak-afrikai ország vezetőjét. A miniszter emlékeztetett arra is, hogy Líbia nem írta alá a büntetőbíróság létrehozásáról rendelkező római szerződést, ezért nem ismeri el a testület ítélezését sem.

Miközben szerte a világon üdvözlük az elfogatóparancs hírért, és a líbiai felkelők kezén lévő területeken helyenként valóságos népünnepély kezdődött, az egymás elleni támadások is folytatódtak. Az elmúlt időszakban több ezren veszítették életüket a Líbiában folyó harcok során. Az ENSZ becslése szerint eddig 900 ezren menekültek el lakóhelyükről, közülük 650 ezren az ország határain kívül. ◀

Az emberek szerint a tervezett intézkedések az egyszerű munkavállalókat és a nyugdíjasokat sújtják, miközben nem érintik a gazdagokat. A mediterrán országot negyven éve nem látott gazdasági válság sújtja. A munkanélküliek aránya a fiatalok körében meghaladja a 40 százalékot, az államadósság pedig a GDP 150 százalékára rúg. A görög állam már nem tudja a piacról finanszírozni az államháztartási hiányt, ezért nemzetközi segítségre szorul. Az athéni parlament szavazásának a kimenetele ugyanakkor bizonytalan, mert a kormányon lévő szocialisták néhány parlamenti képviselője elutasítja a megszorításokat, miközben az ellenzéki konzervatívok maroknyi csoportja jelezte, megszavazza azt. Ha a parlament elfogadja a csoma-

got, megfigyelők szerint az igazi nehézségek ezután, az intézkedések végrehajtásakor jelentkezhetnek. A megszorítások részeként sok közalkalmazott állása megszűnne, és be kellene zárni több állami vállalatot is. Az elkövetkező néhány óra Görögországban kulcsfontosságú a világgazdaság stabilitása szempontjából – jelentette ki Herman van Rompuy, az Európai Tanács elnöke tegnap az Európai Parlamentben. Az Európai Bizottság elnöke, José Manuel Barroso pedig megismételte korábbi kijelentését, amely szerint az Európai Unióban nincs alternatív forgatókönyve. „Ez az egy tervünk van a görög helyzet megoldására”, és ha végrehajtják a kiigazítási terveket, akkor „az EU teljes támogatását élvezhetik” – tette hozzá. ◀

Megrongálták az egyik Gázába készülő segélyhajót

ÚMSZ

► Az izraeli védelmi minisztérium – elkerülendő a jövőbeli hasonló akciókat – a Gázába készülő segélyhajók eldobását javasolja a kormánynak, mert ettől azt reméli, hogy akkor a hajótulajdonosok nem adják majd bérbe azokat az aktivistáknak. Az izraeli tájékoztatói eszközök tegnap közlése szerint egy tucatnyi segélyhajó indul útnak rövidesen, a fedélzetén csaknem ötszáz, különböző nemzetiségű önkéntessel a mediterrán térség kikötőiből – hogy pontosan melyekből, azt önvédelmi okokból előzetesen nem közölték.

Az ismétlődő kísérletek, amelyekkel fegyvereket akarnak bejutatni az övezetbe, lehetetlenné teszik, hogy Izrael feloldja a blokádot a térségben, ahol egy terror-szervezet van hatalmon” – mondta az izraeli hadsereg egyik szóvivője. Ahaz Benari, a védelmi minisztérium jogi tanácsadója úgy vélte, hogy szükséges volna létrehozni egy tengeri ügyekért felelős bíróságot, és elkobozni a Gázai övezet izraeli blokádját megsértő európai segélyhajókat – közölte a

Háárec című napilap. „Nem kétséges, hogy a hajók lefoglalása elrettenő intézkedés, amellyel azonban kiküszöbölhető lehet az erőszak alkalmazása a blokádot megsértők ellen” – mondta Ehud Barak izraeli védelmi miniszter.

Izrael felkészült a második segélyflottilla érkezésére a gázai felvezeteken, amelyet egy hétfői athéni bejelentés szerint e hét csütörtökre vagy péntekére terveznek a szervező aktivisták. Az aktivisták hétfői bejelentése szerint azonban egy hajót ismeretlenleg megrongáltak. Svéd, norvég és görög önkéntesek osztoznak a Pireuszban várakozó Juliano nevű hajón, amelynek csavartengelyét valakik elfűrészelték, és egy későbbi próbaút során le is szakadt. A hajó egyik motorja ugyancsak felmondta a szolgálatot. „Egyértelmű, hogy szabotázsakcióról van szó”, amit a bűvárok által végzett ellenőrzés is megerősített – mondta az aktivisták egyik szóvivője. A Gázai övezetbe készülő összes segélyhajót átvizsgálják, az indulásig pedig fokozott figyelemmel őrzik őket. A szóvivő hangsúlyozta, hogy az eset nem befolyásolja a terveiket. ◀

Jogos bírálat Washingtonból?

ÚMSZ

► Bírált Romániát az Egyesült Államok külügyminisztériuma, azt hangoztatva, hogy a kormány nem biztosítja az emberkereskedelem felszámolásához szükséges minimális feltételeket sem. A *Mediafax* hírügynökség által idézett amerikai jelentés ezt szembeállítja azzal, hogy a férfiakat, nőket és gyermekeket egyaránt érintő emberkereskedelemnek Románia kiinduló, tranzit- és célországa is. A jelentés szerint az emberkereskedelem romániai áldozatait főként a mezőgazdaságban zsákmányolják ki és kérésre kényszerítik. A román férfiak, nők és gyerekek mellett a prostitúció áldozataivá válnak külföldön, de Románia a prostitúció célországa is. A jelentés szerint, noha Románia nem biztosítja az emberkereskedelem felszámolásához szükséges minimális követelményeket, a bukaresti kormány tett bizonyos erőfeszítéseket a jelenség visszaszorítása érdekében. Példaként említik, hogy a hatóságok több áldozatot azonosítottak, és módosították a vonatkozó jogszabályokat az emberkereskedők által kényszerített személyek utcai kérésére betiltása érdekében. Az amerikai külügyminisztérium ugyanakkor megállapítja: a kormány számos bizonyíték ellenére sem válaszolt arra, hogy eljárás alá vont-e vagy ítélte-e emberkereskedőket. Emellett olyan jelzések is voltak, hogy román ügyészek az emberkereskedelem áldozatai ellen indítottak eljárásokat. A washingtoni jelentés egyebek közt azt javasolja a román hatóságoknak, hogy indítsanak kormányzati programokat az áldozatok megsegítésére. ◀

Méltányolt bankok

Görög kollégáját fogadta Traian Băsescu államfő

M. Á. Zs.

► A Romániában tevékenykedő hét görög kereskedelmi bank „abszolút korrekt” pénzügyi politikáját dicsérte meg tegnap Traian Băsescu államfő, amikor hivatalában fogadta görög kollégáját, Karolosz Papuliaszt. Hozzátette: nem üres diplomáciai fordulatként méltányolja a romániai banki szektor 27 százalékát kitevő görög pénzintézetek ügyködését, ezen a véleményen vannak a Román Nemzeti Bank (BNR) szakemberei is. Băsescu szerint a görög bankok most is, de a 2007-ben kezdődő gazdasági válság idején is helyben maradtak, és nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy Románia kilábaljon a krízisből.

„2009–2010-ben sem, amikor a gazdasági válság a legerőteljesebben éreztette hatását Romániában menekítették ki tőkéjüket, folyamatosan biztosították a gazdasági fejlődéshez szükséges anyagi hátteret” – fogalmazott a román államfő. Karolosz Papuliasz görög elnök azzal „hízelt” román kollégájának, hogy az athéni zavarások és általános sztrájk alibi-jét kihasználva könnyűszerrel visszamondhatta volna kétnapos bukaresti látogatását, de mindenképpen találkozni akart vele, hogy megbeszélhessék „azokat a nagy problémákat, amelyekkel Görögország szembesül”.

A román bankok és a Romániában is jelen levő görög bankok kiszolgáltatottságát illetően meg-

oszlik a szakemberek véleménye. Nagy Bálint, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karának adjunktusa korábban lapunknak azt magyarázta, hogy a görög pénzintézetek hazai fiókjai valóban eléggé ki vannak téve a hellén veszélynek, másrészt viszont a román bankrendszerben nem foglalnak el akkora helyet, hogy rendszerbeli kockázatot képezzenek. Mint ismeretes, múlt héten – többnyire a görögországi események miatt – a lej árfolyama hirtelen zuhanásnak indult, de pár nap leforgása alatt a nemzetközi pénzpiac korrigálta magát. Elemzők szerint eltúlzott reakció volt az athéni helyzet miatt Romániát is „bűntetni”. ◀

Karolosz Papuliasz görög államfő (balra) fogadta román kollégáját, Traian Băsescu köszönetét

Fotó: presidency.ro

„Ejakuláltak” Vangheliét

M. Á. Zs.

► Nem akarok a Szociáldemokrata Párt bukaresti elnöke lenni, más terveim vannak – nyugtatta meg tegnap Victor Ponta, az ellenzéki alakulat elnöke Marian Vangheliét, a PSD fővárosi szervezetének ideiglenesen leváltott vezetőjét. Hozzátette: a jövő évi választásokra való felkészülés céljából vette át az ország legnagyobb pártfiókjának vezetését, mert „a PSD-nek másokat is maga mellé kell állítania a szegények és nyugdíjasok kivételével”.

A román nyelvet ismételtén „kerékbe törő” Marian Vanghelié több „fülsértő” magyarázatot is adott leváltására. „A PSD-ben

Marian Vanghelié

Fotó: Tofán Levente

csak a legjobbak maradnak meg, ha nem vagy jó, a párt ejakulál” – zavarta össze a szexuális értelmű szót a „kitaszítani” román megfelelőjével a B1 kereskedelmi televízió beszélgető műsorában részt vevők derűlt ségére. Az országos pártvezetés azon érvére, hogy a szervezet megerősítését célozták ideiglenes eltávolításával Vanghelié ismét a nemiséggel kapcsolatos kifejezéssel válaszolt. Szerinte egyesek így, mások pedig a férfierőt garantáló Viagra tablettákkal „erősítik meg magukat”. Vanghelié szerint „az élet fogja bebizonyítani”, hogy az országos vezetés helyesen járt-e el, amikor a bukaresti PSD-szervezet élére koordinációs irodát helyezett. „Én elnöknek születtem, ilyen vagyok. Nem hiszem, hogy az én megbüntetésemről van szó, ha a párt országos vezetősége valóban beavatkozik azért, hogy jövőben jobban szerepeljünk Bukarestben” – fogalmazott Vanghelié, hozzátéve, nincs tudomása arról, hogy valaki kritizálta volna eddigi munkáját. A Victor Pontával való közös munkát illetően Vanghelié leszögezte, az elkövetkező időszakban vagy közeli barátokká válnak, vagy pedig a kidobhatja a pártból. Hozzátette: az országos elnök azután fogja igazán értékelni, miután megismerkedik a fővárosi szervezet sajátosságaival. ◀

RMDSZ-államtitkár az uniós alapok minisztériumában?

Folytatás az 1. oldalról

Máté András Levente szerint az intézményhez fűződő személyi kérdésekről nem esett szó a koalícióban. A frakcióvezető elmondta, még az sem világos, hogy pontosan milyen feladatkörre lenne az új tárcának. „Tény azonban, hogy létrehozását az Európai Bizottság kérte Romániától, és Magyarországon, illetve Lengyelországon is működik hasonló minisztérium” – magyarázta, hozzátéve, hogy a Boc-kabinet bővítéséről várhatóan csak ősszel derülnek majd ki konkrétumok.

Fekete Szabó András szenátusi frakcióvezető hétfőn lapunknak azt nyilatkozta: az új mi-

niszter kinevezésekor a kormányfőnek nem lesz könnyű dolga. „Mindenképpen olyan személyt kell keresnie, akinek tekintélye van a többi miniszter előtt, hiszen jelenleg szinte minden minisztériumban futnak uniós programok. Emellett természetesen szakmai tapasztalattal kell rendelkeznie, s nem árt, ha Brüsszelben is ismerik a nevet” – magyarázta Fekete Szabó András. Arra a kérdésünkre, van-e esély arra, hogy a miniszter az RMDSZ jelöltje legyen, Máté és Fekete is nemmel válaszolt. Korábban egyébként Csutak István, illetve Horváth Anna dolgozott európai uniós integrációs államtitkárként a Tăriceanu-kormányban. ◀

Kisebbségi törvény: ősszel folytatják

Az 51.-ig paragrafusnál folytatja a kisebbségi törvény vitáját ősszel a képviselőház emberjogi szakkbizottsága, feltéve, ha szeptemberig a koalícióban sikerül kiegyezni a még vitatott cikelyekről – tudtuk meg tegnap Varga Attila képviselőtől. Tájékoztatója szerint a testületnek tegnap is folytatnia kellett volna a tervezet vitáját, ám végül az ülés kvórumhiány miatt elmaradt. Varga szerint elsősorban a történelmi régiók lakossága etnikai arányainak megváltoztatásáról szóló 14. cikkely okoz majd vitát a koalícióban. Mint ismert, a PDL javaslatára a törvény úgy módosult, hogy az etnikai arányok közigazgatási esz-

A szavak mögött

A romákkal a következőképpen állunk: ha közeledik a népszámlálás, akkor a romániai magyar politika minden követ megmozgat, hogy magyarnak vallják magukat. Ha pedig túl va-

Székedi Ferenc legjobban esetben szociológiai felméréseket rendel meg, és ezekből rendszerint ugyanaz derül ki, amit a hétköznapi ember a maga társadalomtudománytalan szemével ingyen és bérmentve, mindenféle költségvetési megrendelések és kiadások nélkül éppen úgy tud: tekintettel arra, hogy a romák soraiban jóval bőségebb a gyermekáldás, mint a magyarokéban, különösképpen az eldugott kis falvakban az elcigányosodás folyamata felgyorsul. A hazai magyar sajtóban ez a kifejezés nem egyszer és nem is kétszer, hanem jóval többször megjelent, és én elhiszem, hogy egy székellyföldi RMDSZ-politikus, megyei tanácselnök nyilvános felszólalásában úgy találja: adott települési-népségi helyzet leírására ez a legtalálóbb, ráadásul finomított változatának, az elromaiasodásnak a kimondása maga lenne a szónoki bravúr.

Csak hát van itt egy kis bökkenő, amely túlmutat a szóhasználaton, és utal arra a kettősségre (többszörösségre!), ahogyan általában a roma kérdést kezeljük. Ugyanis egy megyei tanácselnök számára a magyar is, a roma is, a román is (betűrendes sorrend és semmi más!) ugyanazon emberi jogokkal felruházott állampolgár, és ugyanannak a megyének a lakosa. Amikor megyei átlagstatisztikák készülnek az egy főre eső átlagjövedelemről, a megpályázott vagy lehívott uniós támogatásokról, a munkanélküliségről vagy a foglalkoztatásról, az iskolai képzettségről, és így tovább, akkor bizony bármennyű megkülönböztetés nélkül a romák is ott vannak a számsorokban.

De talán a számoknak ez a világa az egyetlen hely, ahol egyenlőek, hiszen a mindennapi életben társadalmi lehetőségeik jóval korlátozottabbak, közösségi és egyéni elfogadtatásuk tekintetében alig tapasztalható változásokat, az irántuk való elfogultság és az előítéletek egész sora alig módosult. S ha magyarázatot igen, de vigaszt aligha jelenthet, hogy olyan Európa-szintű és rendkívül bonyolult kérdéskörrel van szó, amelynek megoldásában Romániánál jóval demokratikusabb hagyományú országok is csigamód haladnak előre.

De akkor mégis mit tehetünk? Talán annyit, hogy tudatosan, nagy-nagy ráfigyeléssel megpróbálunk a szemléletünkön változtatni, és a cigányon túl, vagy még inkább innen, meglátjuk benne az embert. És akkor nem csupán az elcigányosodásról beszélünk, hanem az embertelen körülményekről, nem csupán azon panaszkodunk, hogy mit vittek el már megint, hanem készítenek olyan felméréseket is, amelyekből kiderül, hogy a cigány gyermekek közül hányan érteszítettek, és talán egyikük-másikuk még riportalányként is szerepelhet a hazai magyar sajtó hasábjain. Icipici áttörés lenne ez, hátha sikerül.

Román lapszemle

Október elsejétől háromféle vagyonszétosztás közül választhatnak a házasanaladók: az új polgári törvénykönyv értelmében kérhetik vagyonszétosztásukat törvényes vagy megegyezésen alapuló összevonásukat, illetve javaik különválasztását. (*Jurnalul național*) ► Számos kívánnivalót hagynak maguk után a hazai magánkórházak szolgáltatásai: egyre több panasz érkezik az indokolatlanul magas költségekre. (*România liberă*) ► Újraindul a nyomozás Mádálina Manole halála ügyében, miután a szakértőknek alapos okuk van azt feltételezni, hogy nem öngyilkosság, hanem gyilkosság történt. (*EVZ*) ► Írországban összekoldult pénzből emeletes villát épített egy Bihar megyei településen egy roma fiatalember. (*Adevărul*)

Iași vérgőzös napjai

A modern korszakban Románia területén elkövetett legnagyobb mészárlásként tartják számon a iași-i zsidópogromot, amely kereken hetven esztendővel ezelőtt, 1941 júniusának végén és júliusának elején tizedelte meg a moldvai nagyváros százezerre tehető zsidó lakosságát.

Bogdán Tibor

A Romániában a háború éveiben elkövetett zsidóellenes pogromok, deportálások hosszú ideig amolyan tabutémának számítottak az országban. Bukarest ugyanis 2002-ig tagadta a romániai holokauszt tényét, és csak az utóbbi időben volt hajlandó elismerni felelősségét, a népirtást Romániában elrendelő fasiszta Ion Antonescu marsall háborús bűnösségét is igyekezett eltitkolni. Mi több, nem is olyan rég még maga Traian Băsescu államfő is megpróbálta a felelősséget az ország akkori, tulajdonképpen uráról, Antonescuról, áthárítani a báb szerepére kárhözott Mihály királyra.

Halálvonatok

Márpedig az tény, hogy Antonescu rendszere idején Romániában is módszeresen pusztították a zsidó lakosságot. A hetven évvel ezelőtti iași-i pogromnak például 14 ezer halálos áldozata volt. A mészárlást maga a marsall rendelte el, Iași „zsidóktól történő megtisztítására” utasítva a város katonai pa-

rancsnokát, Constantin Lupu ezredest.

A bukaresti zsidópogromot alig hat hónappal követő moldovai tömeggyilkosságban egyaránt részt vettek román katonák, rendőrök, csendőrök, titkosszolgálatiak, vasgárdisták, német katonák, de civilek – így például diákok – is.

1941. június 29-én mintegy 3500 zsidót tereltek a helyi rendőrkapitányság udvarára, ahol gépfegyverrel lőttek közülük. Mintegy 4500 zsidót marhavagonokba zsúfoltak, az ily módon összeállított szerelvényeket – a hírhedt halálvonatokat – napokon át zötyögtették, víz és élelem nélkül, a tűző napon, miközben – túlélők elmondása szerint – a vagonokat harminc centiméteres magasságban borító istállótrágyára szórt oltatlan mész legalább hatvan fokos hőséget gerjesztett. A kínszenvedés után a halottakat egyszerűen tömegsírba dobták le és meszet öntöttek rájuk.

Román modell alapján

Jóllehet a román hatóságok azt bizonygatták, hogy

Transznisztriai román halálvonat – a „végállomáson”

Fotó: archív

Szomorú számok

A zsidók tördözése csak fokozódott Románia Németország melletti hadba lépésével. Ion Antonescu felszólította a hatóságokat, „álljanak készen a megfelelő pillanatban kiadandó parancsának teljesítésére”. Romániában a háború kezdetekor mintegy 800 ezer zsidó élt. Az Elie Wiesel Intézet 280 ezer kö-

rülire teszi a romániai zsidó áldozatok számát, bár az intézetben belül vannak, akik 380-410 ezer halotról beszélnek. Az biztosra vehető, hogy a mai Románia területén több mint 400 ezer zsidó vesztette életét, közülük 130 ezerre tehető a magyar hatóságok által haláltáborokba deportáltak száma.

az ország területén elkövetett pogromokat a náci modell alapján rendezték meg, a holokauszttal kapcsolatos igazság felderítésével megbízott, Elie Wiesel által vezetett intézet kimutatta: azok forgatókönyvét – így a iași-i mészárlását is – az 1940 nyarán, Dorohoiban sorra került zsidóirtás képezte. Mi több: a iași-i pogrom bizonyíthatóan amolyan előjátéka volt a náci által a későbbiekben Európa-szerte elkövetett mészárlásoknak, bár az is igaz, hogy a német csapatok ro-

mániai jelenléte nélkül Antonescuék nem mertek volna belevágni nagyszabású zsidóirtási programjukba. A iași-i pogrom egyébként része volt a „nagy terv” fedőnevet viselő programnak, amelynek a zsidók Moldvából történő eltávolítása volt a célja – ideértve a besszarábiai és bukovinai zsidóság fizikai megsemmisítését is. Amint maga Antonescu fogalmazott: „szándékom megtisztítani a román nemzetet az idegenektől, és teljesen homogén román népet létre-

hozni Besszarábiában és Moldvában”. (A gondolatot később Nicolae Ceaușescu is felvetette, amikor meghirdette a román nép homogenizálásának programját – ő azonban elsősorban az akkoriban még kétféle nyelvű magyar közösséget találta „nemzetidegennek”).

Cinizmus, kétszínűség

Az akciót Ion Antonescu és cinkosai gondosan előkészítették. Már néhány héttel korábban összeírták a mol-

dovai zsidóságot, a falvakban élő zsidók java részét a Târgu Jiu-i lágerbe zárták, mindenféle falragaszokon kiáltották ki a zsidóságot az elenséggel összejátszó, fegyvereket rejtegető veszélyes elemnek, de a zsidókat tették felelőssé Iași június 26-i, szövetségesek általi megbombázásáért is. Már június 25-én felszólították a keresztény lakosságot: helyezzen keresztet háza ablakába, a hatóságok maguk is mésszel felfestett kereszttel jelölték meg számos „keresztény házat”, míg a „zsidó házak” megjelölés nélkül maradtak.

A korabeli hatóságok megpróbálták eltitkolni a halálos áldozatok tényleges számát. Antonescuék közleményükben 500 halottat említettek, később, a rendőr-főkapitányság már csak 300 halotról beszélt, míg a Iași megyei prefektúra csupán 234 halotról tudott. A Iași tartományi sziguranca parancsnoka, Emil Goiseanu szerint azért nem lehet pontosan megállapítani az áldozatok számát, mert nem bizonyították be a halálos áldozatok számát. Mihai Antonescu belügyminiszter pedig – aki oroszánrészt vállalt nemcsak a iași-i pogromban, de a besszarábiai és bukovinai mészárlásokban is, sőt, beosztottjai „a sikeres akció” végén a pogromról készült fotóalbummal ajándékozták meg – a Wiesel intézet szerint: „a román kétszínűség klasszikus példájaként” azzal mentegetőzött, hogy nem tudta megakadályozni a vérengzést, mivel arról őt senki nem tájékoztatta. ◀

Maradnak, amíg szükség van rájuk

Ciprus mellett Magyarország az egyetlen uniós tagállam, amely – egyúttal az EU hivatalos képviselőként – fenntartotta líbiai nagykövetségének a működését.

Gy. Z.

Soros elnökként Magyarország változatlanul – bár csökkentett személyzettel – működötti tripoli nagykövetségét, hogy képviselhesse az uniós állampolgárok, illetve az uniós érdekeit. Bár július 1-jétől Lengyelország veszi át az uniós elnökség feladatait, mások mellett Varsó is azt javasolja, hogy Budapest folytassa eddig is elismert tevékenységét.

A nagykövet megnyugodott

Az ellenzéki LMP tegnap nyílt levélben kérte Martonyi János külügyminisztert, hogy a Tripoliban, háborús helyzetben külügyi szolgálatot teljesítő két magyar diplomata a kormány által adható legmagasabb kitüntetést kapja meg mandátuma lejártá-

után. Pártja nevében Ertsey Katalin képviselő egyúttal azt is kérte, hogy a külügyminiszter tolmácsolja elismerésüket Marton Béla rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek, illetve Galli László konzulnak a helytállásért, miután már egyedülként látják el az Európai Unió és az Egyesült Államok, valamint számos más ország képviselői Tripoliban. Mint írja, a diplomataik olyasmit tesznek jelenleg hazánkért, amire szerencsére ritkán van szükség: „veszélyes, háborús helyzetben rendületlenül végzik a munkájukat, kifejezetten hősiességgel szolgálják nem csak hazánk, de Európa és fontos szövetségeseink érdekeit.” Az LMP szerint ezzel olyan jelentős mértékben öregbítik Magyarország jó hírét, amelyhez hasonló hatást a diplomácia békésebb eszközeivel hosszú évek munkájá-

val lehet csak elérni. „Addig maradunk, ameddig szükség van ránk” – nyilatkozta az eu2011.hu című internetes honlapnak Marton Béla líbiai magyar nagykövet, aki a közelmúltban a két amerikai, egy brit és egy spanyol újságíró kiszabadításáért indított erőfeszítést irányította. A magyar misszió az egész EU-t képviseli Tripoliban, ahol állandó a lövöldözés. „Most már nyugodt vagyok” – felelt Marton Béla, amikor a hollywoodi érdeklődtek. Negyvennyolc órai ébrenlét után végre pihenthetett egy kicsit, miután május 19-én sikerült útnak indítani a líbiai fogságból előző nap kimenekített négy újságírókat a határ felé.

Állandó kapcsolatban

Egyikük harminc, a többiek pedig hatvannégy napig élvezték a líbiai hatóságok „vendégszeretetét” – emlékezett a nagykövet, és hozzátette: a kiszabadított túszok megdöbbenéssel, vízium nélkül léptek az ország területére. Sőt, engedélyük sem volt arra, hogy újságírói

tevékenységet végezzenek. De végül hosszú, aprólékos munkával, tárgyalásokkal sikerült elérni a szabadon bocsátásukat. Elutazásukig a magyar nagykövetségen tartózkodtak. Innen indultak Galli László első beosztott és konzul segítségével autóval a líbiai-tunéziai határ felé.

Az elmúlt hónapokban nem ez volt az egyetlen eset, amikor segítséget kellett nyújtani bájba jutott külföldi állampolgároknak, mondja Marton Béla. Tripoliban az EU-tagországok közül csak a magyar és a ciprusi nagykövet maradt a helyszínen, továbbá ügyvivői szinten működik a spanyol nagykövetség. Szinte naponta keresik meg a magyar diplomataikat olyan segítségre szoruló emberek, akik szeretnék elhagyni az afrikai államot, de vagy lejárt az útlevelük, vagy nem találják. Gyakori probléma, hogy a vegyes házasságból született gyermekeket nem anyakönyveztették az európai jogszabályok szerint. „De mindig megtaláljuk a megoldást” – jelentette ki a nagykövet. Galli László konzul pedig ilyenkor minden követ

megmozgat, hogy segíteni tudjon. A többi EU-tagország külügyminisztériumával is kiváló a kapcsolatuk. Nemrég egy brit állampolgárt sikerült megfelelő úti okmányhoz juttatniuk.

Együtt főznek, mosogatnak

A mindennapi életet firtató kérdésre Marton Béla elmondta: a fővárosban továbbra is lőnek. Ez nagyrészt a felfegyverzett rablóbandák és a rendfenntartó erők közti tűzharok számlájára írható. Víz, villany van, az alapvető élelmiszerekhez is hozzá lehet jutni. Esetenként ő vagy a kollégája megy vásárolni, de csak nappal lépnek ki az utcára. A nagykövetségen belüli munkamegosztásról elárulta: konzul kollégája főz, ő pedig mosogat. Biztonsági megfontolások miatt beköltöztek a nagykövetségre, négy helyi alkalmazott segíti munkájukat. A líbiai hatóságok szerencsére gondoskodnak az épület védelméről – ez nyilván az ő érdekük is.

A líbiai hatóságokkal napi kapcsolatban vannak telefo-

non és személyesen is. A nagykövetnek az EU képviselőjeként gyakran kell bemennie a külügyminisztériumba. A helyzetre való tekintettel immár csak hetente egyszer tart EU-misszióvezetői értekezletet, amelyet „európai értekezlet” bővített ki, rendszeresen meghívja az orosz, az ukrán és a fehérorosz nagykövetet, valamint a bosnyák ügyvivőt is. A nagykövet elmondta, hogy javasolta kínai kollégájának, szervezzen ő is regionális értekezletet az ázsiai misszióvezetőknek, hiszen ilyenkor lehet közös stratégiát kidolgozni, egyeztetni. „Lelkesít minket a tudat, hogy szükség van ránk” – tette hozzá Marton Béla. – „Egyfajta lelkesítő-szolgálatot is ellátunk. Vannak, akik szinte naponta telefonálnak, mert megnyugtatóan őket, ha beszélhetnek velünk, ha meghallgatjuk őket. Jó érzés tudni, hogy másokon segítünk. Fel sem merült a gondolat, hogy hazamenjünk. Ahogy Martonyi János külügyminiszter is mondta: „addig maradunk, ameddig szükség van ránk.” ◀

Lap-top

A nap címe. Vanghelie: „A bukaresti PSD-ben, ha nem vagy vezér, a szervezet ejakulál téged”, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. A derék városatya, akitől elvették a bukaresti főnökséget (sokak szerint azért, mert túlságosan fraternizált a nagyobbik kormánypárttal, különösen Elena Udrea-val), feltehetően „ejektálni”-t akart mondani, azaz „kitaszítani”-t – de értjük így is szegényt. Az a tény, hogy a fővárosi (vagyis országosan a legnagyobb) szervezetet egy bizottság veszi át, amelynek tagja Adrian Năstase, és amelyet maga Victor Ponta irányít, a lap szerint azt jelzi: a PSD el akarja érni, hogy Sorin Oprea szocialista színekben induljon újabb főpolgármesteri mandátumért a jövő évi helyhatósági választásokon.

Ponta és a Panda. Ha már belefogtunk egy kedves kis folytatásosba, hát folytassuk. Victor Ponta válaszolt Sebastian Lăzăroiu vallomására, miszerint ő a PDL segítségével lett pártelnök. Erre mondta V. P. a történelmi szavakat: „Amikor Lăzăroiu úr a tévében volt, én a kislányommal éppen rajzfilmet néztem. Amikor meghallottam, hogy mit mondott, jobban nevettem, mint a rajzfilmen. Lăzăroiu úr hatásosabb nevetető, mint a Kung Fu Panda. (...) Miért vagyunk megbüntetve mind, a munkanélküliek, a nyugdíjasok, hogy ne legyen egy miniszterünk, aki az ő problémáikkal foglalkozzék?” Jó kérdés, de kissé igazságtalan is, mert Lăzăroiu úr a tévében tényleg mindig érdekes és váratlan dolgokat mond.

Abcug! Ha már az ellenzék heves helyesléséről és udvarlásáról az RMDSZ irányában nem sok szó esik, jelezzük bár – a *Cronica Română* alapján – a legkevésbé rokonszenves ellenzéki párt, a PC (úgy mond a konzervatívok) kiváló törvénykezdeményezését. Nevezetesen, hogy szigorúan megbüntetnék azokat a honatyákat, akik csálnak szavazáskor. Első fokon hat hónapig, visszaesés esetén végleg felüggesztenék őket mandátumaikból.

A nap állírá. Szavahihető tanúk állítják, hogy hosszú szünet után ismét látták felbukkanni Emil Bocot.

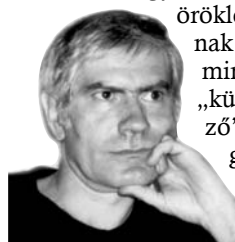
Minden napra egy mondat

„Ha nincs ellenség, csinálni kell. Az a haderő, amelynek nincs külső célpontja, mindig a saját népe ellen fordul.” Frank Herbert

Egy döntés kockázatai

A Szövetségi Képviselők Tanácsa jó döntést hozott. Mert veszedelmes volt számunkra a nyolc régiós felosztás is, de talán még annál is veszélyesebbnek bizonyult volna a 8+2. El lehet képzelni, hogyan viszonyul hozzá, magyarokhoz annak a közel félszáz megyének a vezetése (a Maros megyei székelvényről nem is szólva), amelynek tagjai elveszítették jól fizető állásaikat, miközben a két magyar megye tovább élvezhette volna az előnyöket. Ne feledjük, a marosvásárhelyi magyarellenes pogromot is néhány állását féltő egyetemi és középiskolai oktató robbantotta ki azzal, hogy latba vetette a volt rendszer elnyomó apparátusához fűződő kapcsolatait.

Az átszervezésből fakadó veszélyek ma is ugyanannak a változatlanul átöröklődött kapcsolati hálóknak a tagjait érintenék, mint 1990-ben. A két „különleges jogokat élvező” székelvény megye az ingerültségnek és az utálatnak minden korábbi intenzívebb hullámát váltotta volna ki. Okos dolog

Bíró Béla

Horváth István

Bennünk a szellem

SZELLEMI DÖNTÉSEK

Cselekedeteidben ne légy kedvetlen, önző, elfogult vagy szórakozott, ne öltöztess gondolatodat megtévesztő ékes szavakba, ne beszélsz sokat, ne fogj bele száz dologba. A benned lakozó istenség igazi, érett, közügyek iránt fogékony férfit irányítson, aki római, aki császár, aki mindent elrendezett magában, s így nyugodt lélekkel, minden megköveteltségtől szabadon várja az életből visszahívó kürt szavát. (...) Ezenfelül derült lelkű, nem szorul külső segítségre, a mások kénye-kedvétől függő lelki békességre. Egyenesnek kell lenni, nem pedig kiegyengetettnek!

Ha az emberi életben találsz valami nagyszerűbbet, mint az igazságosság, igazság, mérséklet, férfiaság, egyszerűen mint értelmel elégséges voltának tudata ott, ahol módokban áll jőzan belátásod szerint cselekedned, és a sorssal való elégedettség, ha, mondom, ennél valami jobbat lelsz, egész emberként erre vesd magad, és aknázd ki ezt a megtalált legjobbat. Ha azonban semmit sem látsz jobbnak a benned uralkodó szellemtől, amely az ösztönöket féken tartja, a képzeteket szorgosan megvizsgálja, (...) az isteneknek magát alávetette, és embertársa javát gondolja - ha ezzel szemben minden mást kisebbnek, silányabbnak találsz, akkor semmi más javára ne tágíts ettől! (...)

Nem méltányos, hogy az elméleti és közösségi jóval bármit szembezegezz, ami idegen tőle, mint a tömeg dicséretét, magas állást, gazdagságot, érzéki élvezeteket. (...) Válaszd tehát, azt mondom, egyszerűen, szabad emberhez méltón, a jobbat, és tarts ki mellette. Ami hasznos, az a jobb!

Marcus Aurelius: *Elmélkedések*. Harmadik könyv. Fordította Huszti József

Nyugaton a helyzet...

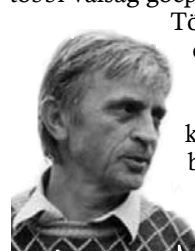
... tudjuk, változatlan. Keleten meg Délen, időnként, úgy tűnik, de ott is változatlan. Ez az Unió nevezetű közösség egyre több belső feszültségtől terhes, és komolyan vehető elemzők már temetik mind a közös valutát, mind a gazdasági közösséget.

Első számú belső közellenség most éppen Görögország és csatoltan a mediterrán tagok. A fegyelmezett német ember kicsit nehezen dolgozza föl, hogy az általa segélyezett görög kevesebb órát dolgozik, fiatalabban meg nyugdíjba, hosszabb az éves szabadsága, kevesebb adót fizet, mint ő. S időnként benyújtja a számlát, hogy figyelj nagytestvér, ha én bedőlök, akkor a ti gazdaságotok is nagyot bukik. És akkor kap hitelt, meg fontolgatják az adósság-elengedést.

Második számú problematikus helyzet: Szlovénia. A mindeddig eminens Kis-Ausztria most hirtelen a szakadék szélén táncol, pedig mindeddig csak dicserék, ő volt a tantestület kedvence. Elsőként kiszállt a délszláv államszövetségből a legkisebb áldozattal, elsőként csatlakozhatott az Unióhoz, vezethette be az eurót – sőt a mi kis sajátos nézőpontunkból azt is hozzá szoktuk tenni, hogy a Magyarország szomszédos államok közül náluk a legrendezettebb a kisebbségi magyarok jogi, politikai helyzete. Igaz, csak maréknyian vannak, fogyatkoznak, de nem bántják őket. Manapság ez már példamutató kisebbségpolitika.

Közepesféle válságóc volnánk mi is itt közepén: Magyarország és szomszédai. Mint atomkatasztrófa után: sugárterheléssel egy Nagy-Magyarországnyi terület, százévenként feleződik a terhelés, és minden érintett torzul hetediziglen. És az összes orvosolási próbálkozás (nyelvtörvény, kettős állampolgárság, régió-szervezés, megbékélési kísérlet, kétoldalú szerződés) csak növeli a bajt. Szélsőségesen masírozó fiatalok, fasisztagyánus kispártok, idegostályról szabadult politikusok burjánznak rákos kelevényként a gyengülő nemzetek szövetein. Az előző mondatban produkált kép- és fogalomzavar mindössze azt hivatott eltakarni, hogy gazdasági szempontból itt is csödközel a helyzet, de jól el lehet fedni azzal a sokszorosan kipróbált módszertani eszköztárral, hogy egészen másról beszélünk sok indulattal.

S fölsorolásszerűen sem tudjuk mind elmondani a többi válság gócpontjait: a balti államok, Írország,

Krebsz János

Törökország, az Afrikából és az arab országokból elindult menekültáradat, a belső migráció, az iszlám vallású népesség növekedése, a cigánykérdés meg a munkanélküliség, a brüsszeli szabályozó idiotáságok, s hozzáátve azt is, hogy a sokféle náción keresztbe-kasul utálja egymást, mint a kukorica gölödint. Keresztény Európa.

volt a látszólagos előnyök dacára is elutasítani a javaslatot. A nacionalisták elfogultságait (akik a döntésben a magyar igények kielégíthetlenségét láthatják) nem igen leszünk képesek megváltoztatni, azoknak a románoknak a szemében azonban, akik szintén nemzeti érdekekben gondolkodnak, de ezeket nem tartják összeegyeztethetetlennek a magyar nemzeti érdekekkel, az SZKT döntés ésszerűnek és kiegyensúlyozottnak fog tűnni.

Márpedig mi, magyarok a román politikusoknak és értelmiségieknek csakis ezt a réteget lehetünk képesek meggyőzni arról, hogy létezhet mindkét felet kielégítő, s ezért az ország egészének túróképességét szem előtt tartó és érdekeit kielégítő megoldás. Az is nehéz kérdés volt, hogy az RMDSZ-nek tartania kell-e magát az általa megjelölt feltételhez, azaz a kisebbségi törvény elfogadásának június 30-i dátumához, vagy sem. Mindkét alternatíva mellett érvek sokasága sorakoztatható fel. A kormányból való kilépés rövid úton véget vetne minden további kiütkeresésnek. Mert az aligha kép-

zelhető el, hogy Crin Antonescuval (akire én az elnökválasztási kampány első fordulóiban például szavazatomat is adtam) bármiféle szövetségre léphetnénk. Annál is inkább, mert a dolgok jelenlegi állása szerint a következő választásokon már aligha lenne szükségük a támogatásunkra.

A csapdahelyzet azonban itt is nyilvánvaló. A magyarországi szocialisták példáján mérhetjük le, mivel járhat az, ha egy párt illetve annak szövetségese a népesség teljes bizalmának elvesztését követően is

kapaszkodik a hatalomba. Érdemes lenne elgondolkodnunk rajta, hogy a PDL hatalomban tartásával az RMDSZ vajon nem a román politikai mezőny olyan aszimmetrikus átszerveződését készíti-e elő, mint a magyarországi SZDSZ. Az „eredmény”, tudjuk, az SZDSZ-nek a politikai mezőnyből való eltűnése és a szocialisták máig tartó eljelentéktelenedése lett. Egy ilyen folyamat azonban számunkra tragikussá válhat, hiszen kétharmad sem kell ahhoz, hogy a hazai liberális-szocialista szövetség az RMDSZ támogatás nélkül is szilárd több-

séggel rendelkezhesse a parlamentben. Ez esetben, az RMDSZ-nek, még ha bejut is a parlamentbe (a mai helyzetben már erre sem vehet senki mérget), pusztán statisztika szereppel kell beérnie.

Ami meg a magyarországi támogatást, illetve a radikális nemzeti politizálást illeti, annak sem túl jók az esélyei. Magyarországnak (ezúttal is) fontosabb volt a belső ellenzékkel való leszámolás, mint a kisebbségi magyarság érdekeinek képviselete. A magyar elnökség fél éve anélkül telt el, hogy Magyarország a kérdést akárcsak szóba is hozta volna az európai fórumokon. Ezt a lehetőséget a sajtótörvénnyel és az alkotmánnyal kapcsolatos (kis kompromisszumkészséggel jobbra megelőzhető) botrányok lehetetlenné tették.

Pedig lehetett volna a nyugatiak számára is megfontolható érveink. Arról például, hogy miért volt helyes (vagyis elfogadható), amikor a románok követeltek maguknak a magyar államon belül autonómiát és miért helytelen (következésként elfogadhatatlan), ha mi tesszük – egy jóval kevésbé kockázatos helyzetben – ugyanezt. Van tehát őszig bőven átgondolni és megvitetni való.

Fontosabb volt a belső ellenzékkel való leszámolás, mint a kisebbségi magyarság érdekeinek képviselete.

Röviden

Nőtt a megtakarítás

Májusban 1,2 százalékkal emelkedett a magánszemélyek és cégek banki betéteinek aránya áprilishoz képest, a növekedés azonban az előző év hasonló időszakához viszonyítva ennél is nagyobb, 2,7 százalék volt – derült ki a Román Nemzeti Bank friss adataiból. A megtakarítások összege 137 milliárd lejt tett ki, ezen belül pedig jelentősen emelkedett a lejbetétek aránya.

Lassuló növekedés?

Vannak arra utaló mutatók, hogy Románia gazdasági növekedése lassulni fog a második negyedévben – jelentette ki Jeffrey Franks, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) romániai küldöttségének vezetője. Franks ugyanakkor bízik abban, hogy a bruttó hazai össztermékre (GDP) vonatkozó adatok pozitívan alakulnak, így az IMF továbbra sem módosít az 1,5 százalékos növekedési előrejelzésén. A szakember hozzátette: az első negyedévi mutatók jobbak lettek a vártnál, így „elegendő keret marad még” a következő hónapok gyengébb teljesítménye esetén is.

„Borsos” uborkaár

Közel 1,5 millió euró értékben követeltek kártérítést a romániai uborka- és paradicsomtermesztő gazdák az Európai Uniótól azokért a veszteségeikért, amiket az E.Coli baktérium-fertőzés gyanúja okozott számukra – jelentette be Valeriu Tabără mezőgazdasági miniszter. A tárcavezető hozzátette: a bevásárlóközpontokban tett látogatása alkalmával meggyőződött, hogy az említett zöldségek forgalma visszatért a „krízis” előtti szintre.

Több a parlag

Az elmúlt években 1,2 millió hektárral csökkent Romániában a megművelhető földterületek aránya – jelentette be Valeriu Tabără agrárminiszter a 2010-2011-es mezőgazdasági összeírás adataira hivatkozva. A 8,2 millió hektár megművelhető területből kevesebb mint 3,5 millió hektárt dolgoznak meg, ami a tárcavezető szerint nagyon kis arány.

Hamis román bor

Murfatlar Roumania név alatt jelent meg a híres hazai borászat termékének hamisítványa egy kínai élelmiszeripari kiállításon – adta hírül a *Mediafax*. A román cég képviselői, a szövegforgó expón nem voltak jelen, ám korábban képviseltették magukat egy hasonló kínai szemlén, így gyanújuk szerint a hamisító onnan „inspirálódott”. A Murfatlar egyébként jó jelnek véli a plágiumot.

Digitális adódiéta

Antal Erika, Totka László, Baloga-Tamás Erika

Már csak két napjuk maradt a munkáltatói minőségben tevékenykedő vállalkozóknak, hogy megszerezzék az úgynevezett elektronikus aláírást, amely elengedhetetlenül szükséges lesz adóhivatali ügyintézéseik során – július elsejétől ugyanis csak elektronikus formában lehet leadni az úgynevezett D112-es nyilatkozatot. Az Országos Adó- és Pénzügyi Hivatalhoz (ANAF) benyújtott adatokat a Pénzügyminisztérium továbbítja az egészségbiztosítási- és nyugdíjpenztárhoz, illetve a munkanélküliségi alaphoz. Az okmányok leadásának elmulasztása szabálysértésnek minősül és pénzbírsággal büntethető, amely egyéni vállalkozók számára ötszázöt ezer lejig, vállalkozások számára pedig ezentől ötezer lejig terjedhet. Azon cégeket, amelyek több hónapot késnek a dokumentumok benyújtásával, akár inaktívnak is nyilváníthatják.

Lesz türelmi idő?

A Hargita megyében nyilvántartott több mint kilenc ezer munkáltatónak eddig mintegy 30-35 százaléka kérte és kapta meg az elektronikus aláírást – tudtuk meg Péter Józseftől, a csíkszeredai Közpénzügyi Igazgatóság keretében működő Bejegyzési Iroda vezetőjétől. „Az érintettek zöme az utolsó hetekre halasztotta a bizonylat kiváltását, az igénylők többsége június hónapban fordult az irodához. Az adatokból arra lehet következtetni, hogy a megyebeli munkaadók kívánnak, azaz valószínűleg arra számítanak, hogy meghosszabbítják a határidőt” – vélekedett Péter, aki a következő napokban is megnövekedett érdeklődési hullámra számít. Bár Maros megyében eddig még csak 3500-an kérték az elektronikus aláírást, a cégek itt még számíthatnak egy kis türelmi időre július folyamán is. „Nem kell pánikba esni, mindenkinek megoldjuk a problémáját, átvesszük az iratokat papírfőmódban is, amennyiben még nem sikerült megszerezni az elektronikus alá-

A digitális aláírás és a leolvasó készülék 50 euróért szerezhető be

írást – fogalmazott lapunk megkeresésére Dénes Irén, a megyei adóhivatal igazgatója. A székelyföldi adatok megegyeznek az országos átlagával: a Capital az ANAF adataira hivatkozva azt írta, hogy az érintett adófizetőknek még a fele sem rendelkezik a digitális azonosítóval. Ugyanakkor az aláírást kibocsátó cégek szerint július első felére az érintettek 65-70 százaléka beszerzi a szükséges szignót – ami mintegy százezer kérelmet jelenthet a következő időszakban.

Egy is elég

A Maros megyei adóhatóság vezetője felhívta a figyelmet, hogy egy aláírással több cég dokumentuma is benyújtható, amennyiben az illető könyvelőnek felhatalmazása van a vállalkozások vezetőitől. Így sok cég megspórolhatja, de legalábbis csökkentheti a szignó beszerzésének költségét, ami jelenleg 40 és 60 euró között mozog. Az összegért egy évig érvényes aláíráshoz jut a vásárló, a megújításért azonban már körülbelül tíz euróval kevesebbet kell fizetnie. Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter korábban több ízben tett ígéretet arra, hogy a közeljövőben 30 euró alá szállítják a digitális azonosító költségeit.

Az országban mindössze három államilag akkreditált vállalkozás, a DigiSign, CertSign és a Trans Sped foglalkozik az elektronikus aláírással forgalmazásával – jelenleg nyolc-tíz napot is eltarthat, amíg a megrendelő érvényes azonosítójához hozzájut. A DigiSign igazgatója, Szávuj József lapunk megkeresésére megerősítette,

hogy az utóbbi időben jelentősen megnőtt az igénylések száma. Mint megtudtuk, az érdeklődő könyvelők egy – mintegy száz euróba kerülő – tanfolyamon sajátíthatják el az elektronikus adattovábbítás lépéseit. A több cég könyvelését végző Szabó Erzsébet lapunknak elmondta, nem idegen számára az elektronikus formátum, hiszen a könyvelést már évek óta számítógépen végzi, most a továbbítás interneten történik. „Tehát csak annyi változott, hogy nem kell kinyomtatnom és összeraknom az iratokat, hanem helyben továbbítom is” – magyarázta a könyvelő, aki szerint örövendetes, hogy végre Romániában is bevezették ezt a rendszert.

Pozitív fogadtatás

Katona Hajna, a székelyudvarhelyi pénzügyi hivatal adózási osztályának vezetője az ÜMSZ-nek elmondta, az elektronikus formában benyújtandó egységes adóbevallási rendszert pozitívan fogadták a cégvezetők. „Örülnek az új rendszernek, hisz a jóval kevesebb papírmunkával jár és néhány perc alatt lebonyolítható” – fogalmazott az osztályvezető. Véleményét alátámasztja az ÜMSZ-nek nyilatkozó Kovács Ferenc vállalkozó is, aki elismeréssel beszélt a digitális újításról, mivel eltűnnek az utaztatási költségek és az értékes munkaidőt elrabló hivatali sorbanállás.

Dénes Irén elmondta, nemcsak a kliensek munkáján könnyítenek, de lerövidül az adatok feldolgozásának folyamata is, ráadásul az adóhivatal munkatársai gyorsabban és pontosabban tudnak dolgozni. ◀

Lakat az adóhivatalokon

S. M. L.

Felháborodással fogadták az érintett székelyföldi települések polgármesterei, hogy az Országos Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) felszámolja területi irodái egy részét. Hargita megyében például az összesen tíz helyi hivatalból júliustól csupán négy marad meg: a borszékiek, a balánbányai, a korondi, a székelykeresztúri, a szentgyeházi, illetve a gyergyószárhegyi iroda többé nem nyitja meg kapuit.

„Ez nem decentralizáció, ez központosítás! Ennek az eredményei meg fognak látszani a választásokon! Betelt a pohár!” – fakadt ki lapunknak Katona Mihály korondi polgármester a Hargita megyei község adóhivatalának felszámolása kapcsán. A polgármester elmondta, a Korondon élő és dolgozó mintegy 1700 kisiparost ezzel arra ítélik, hogy minden egyszerű igazolásért negyven kilométert utazzon, Székelyudvarhelyig. „Korondon több mint négyszáz cég működik, és jelentős bevételt hoztak az adóhivatalnak. Ha nem lett volna bevétel, még megérteném, de így?” – panaszkodott Katona.

Az előjáró az ÜMSZ-nek elmondta: más polgármesterekkel együtt az RMDSZ első vezetőségéhez fordult, hogy a hat, felszámolásra ítélt Hargita megyei adóhivatal közül legalább három menthessenek. „Borboly Csaba megyei tanácselnök úrtól és Verestóy Attila szenátor

úrtól azt kértük, járjanak közben, hogy legalább a korondi, a borszékiek és a székelykeresztúri adóhivatalok megmeneküljenek” – tájékoztatta lapunkat Katona. Mint hozzátette: szerinte nem szakmai kritériumok alapján állították össze a felszámolandó adóhivatalok listáját. „Bezzeg Arad megyében, ahova valósi a PDL vezetőinek jelentős része, a tizenkét adóhivatalból csak kettő szűnik meg. Hát hogy van ez?” – tette fel a kérdést a polgármester.

A székelyföldi előjáró szavait támasztja alá az a tény, hogy a Hargita megyénél jóval nagyobb megyékben, például Kolozs megyében csupán öt adóhivatalt szüntetnek meg, és más megyékben is ritka az ötnél több „áldozat”.

Az ANAF vezetője, Sorin Blejnar korábbi közlése szerint az irodák felszámolásával az intézmény költségeit kívánják csökkenteni. „Olyan településeken is működnek hivatalaink, ahol a behajtott adó összege az irodai alkalmazottak fizetésére sem elég” – magyarázta. A hivatalok megszüntetésével párhuzamosan az adóhivatalok, illetve a vám- és a pénzügyőrség alkalmazottai egy részét is elbocsátják. Blejnar szerint augusztustól 1200 személytől válnak meg. Az ANAF átalakulása azonban nem lesz zökkenőmentes: az átszervezés miatt június 30-tól július 4-ig bezárnak az adóhivatalok, ebben az időszakban csak a telefonos ügyfélszolgálatot biztosítják. ◀

Tavaly bérlevégás miatt tüntettek, idén már munkahelyük szűnik meg

IMF: indulhat az új hitelcsomag

ÜMSZ

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) igazgatótanácsa jóváhagyta a Romániának tavasszal megítélt elővigyázatossági hitelcsomag első, 480 millió euró értékű részletét – közölte a washingtoni pénzügyintézet.

„Amellett, hogy a román hatóságok a legjobb úton vannak, hogy az ideai fiskális célokat tartani tudják, további erőfeszítésekre van szükség

ahhoz, hogy Románia 2012-ben három százalék alá csökkenthesse költségvetési hiányát” – figyelmeztetett John Lipsky, az IMF ideiglenes vezetője. A pénzügyi szakember szerint az új megállapodás „erős startjáról” beszélhetünk, amennyiben az országnak sikerült majd nem minden, reformra vonatkozó vállalását teljesítenie. Lipsky azonban kitért arra is, hogy a legtöbb javítási erőfeszítésre van szükség

kérdésében, illetve az európai uniós alapok lehívásában lenne. Mihai Tănăsescu, Románia IMF-képviselője az *Agerpres*-nek elmondta, hogy a részlet jóváhagyása kedvező üzenet az ország számára, hogy folytassa erőfeszítéseit a reformok gyakorlatba ültetése és a külföldi beruházások vonzása érdekében. A valutaalapi főtárgyaló szerint az IMF igazgatótanácsának döntése konszolidálja Románia pozícióját, és nagyon sok

európai állam pozitív példaként tekinthet Bukarestre a mostani nehéz gazdasági helyzetben. Ezzel hasonló nyilatkozatot tett Emil Boc miniszterelnök is tegnap, aki egy gazdasági rendezvényen kijelentette: az Európai Unió elismeréssel tekint az országra, amiért nem engedi elszabadulni a költségvetési hiányt, illetve 35 százalék alatt tartja az állami eladósodás szintjét. „Meg is tapsoltak volna, ha sikerült volna még

egy kicsit lefaragnunk a tartozásból, ám ezzel az ország jövőjét tettük volna kockára” – fogalmazott a kormányfő, hozzátéve, az országban „stabil klíma” uralkodik. Boc hangsúlyozta: a nemzetközi hitelezőknek nagy szerepük volt abban, hogy Románia kikászálódott a recesszióból és növekedési pályára állt, mint ahogy abban is, hogy sikerült egy viszonylag stabil lej-euró árfolyamot tartani. ◀

Tudományos rasszizmus?

Parászka Boróka

► Kikéri magának Borboly Csaba Hargita megyei önkormányzati elnök, hogy rasszista lenne az RMDSZ Szövetségi Képviselői Tanácsának szombati ülésén tett kijelentése a Székelyföld „elcigányosodásáról”. A marosvásárhelyi Kultúrpalotában elhangzott beszédéről és a beszéd által kiváltott reakciókról lapunk is beszámolt; mint arról hírt adtunk, Borboly Csaba felszólalása után Bogárn Zoltán, a Szabadelvű Kör elnöke tiltakozott a Hargita megyei politikus rasszistának minősített fogalomhasználatát ellen.

Nem baj, csak...

A Hargita megyei önkormányzat elnöke levélben fordult szerkesztőségünkhez, hogy tisztázza a vitatott kifejezést. Borboly a Nemzeti Kisebbségkutató Intézetnek a térségre vonatkozó demográfiai előrejelzését idézte, amely szerint Keresztúr térsége „elcigányosodik”.

A Hargita megyei tanácselnök felvetésével kapcsolatban Kiss Tamás szociológus lapunk megkeresésére hangsúlyozta: az „elcigányosodás” kifejezést nem pejoratív értelemben használták, a magyar nyelvű szakirodalom-

„Elcigányosodás”. Másképp hangzik, ha politikus mondja, másképp, ha szakember írja le. Fotó: ÚMSZ/archív

ban a fogalom a romák arányának növekedése mellett a területtel járó társadalmi és gazdasági leértékelődését jelenti. „A leértékelődésre pedig – teszi hozzá a társadalomkutató – részben a romákkal szembeni előítéletek miatt kerül sor.”

„A szóban forgó kifejezést abban az értelemben használtam, ahogyan a fenti idézetben Kiss Tamás szociológus – hangsúlyozta lapunkhoz eljuttatott levelében Borboly Csaba, akit marosvásár-

helyi felszólalása után is arra kértünk, pontosítsa a beszédekben mondottakat. Akkor a politikus úgy nyilatkozott: az „elcigányosodás” azt jelenti, hogy „az elnéptelenedő falvakba a cigány közösség tagjai költöznek be, ami nem baj, csak nem hiszem, hogy ez lenne a megoldás”. A Hargita megyei roma közösségekkel való együttműködést és párbeszédet a politikus példaértékűnek nevezte, de arra a kérdésre, hogy mit szólnak az érintettek ah-

hoz, hogy a megyei önkormányzat vezetője tart az „elcigányosodástól”, Borboly Csaba kitérő választ adott. Az előljáró annyit fűzött hozzá, „erről őket kellene megkérdezni”.

Vitatható töbértelműség

Kiss Tamás szociológus lapunk kérésére pontosította a fogalom tudományos tartalmát. „Ezt a kifejezést valóban társadalmi folyamatok

leírásához használtam. Látni kell, hogy 1989 után új, addig nem létező marginalitásba került a romák egy része. Míg a múlt rendszerben állandó jövedelmük volt, munkát találtak maguknak a termelő szövetkezetekben, a rendszerváltás után kiszorultak a munkaerőpiacról, és ezzel párhuzamosan megkezdődött a területi szegregáció. Az elcigányosodást nem én használom először, ez a fogalom azt jelenti, hogy bizonyos falvakban, kistérségekben a romák aránya nő” – nyilatkozta a társadalomkutató, aki elismerte, hogy a vitathatóan többértelmű a kifejezés.

„Lehet, hogy van Borboly szavaiban kétértelműség, és az is lehet, hogy nem szerencsés az elcigányosodás fogalmának a használata. De tény, hogy maga a szegénység etnicizálódik” – egészítette ki mondanivalóját Kiss. A szakértőt arról is kérdeztük, mennyire tartja eredményesnek a Hargita megyei önkormányzat romapolitikáját a két évvel ezelőtti csíkszentkirályi és csíkszentmihályi konfliktusok óta. „Nem látom a megyét aktív szereplőnek, nem látom, hogy jelentős előrelépés történt volna” – mutatott rá a szociológus, aki hozzátette: a hazai önkormányzatok si-

kertelensége ezen a területen általános.

Nem tudományos és félrevezető

Tavaly Fosztó László, Magyarai Nándor László és Koreck Mária mutatott be terjedelmes tanulmányt a székelyföldi roma-magyar konfliktusokról. Magyarai Nándor László az ÚMSZ-nek úgy nyilatkozott: a helyi etnikai konfliktusokat is figyelembe véve nem szerencsés kifejezés az elcigányosodás. „Ez a fogalom nemcsak, hogy nem tudományos, de politikailag sem korrekt, ráadásul félrevezető” – cáfolta kollégája érveit a kolozsvári társadalomkutató, aki hangsúlyozta: szakmai körökben a „demográfiai stressz” kifejezést tartják elfogadhatónak. „Ez a fogalommal aszimmetrikus demográfiai folyamatokat lehet leírni: például az elöregedő és a jelentős gyermeklétszámot magáénak tudó közösségek együttélését. A társadalmi lecsúszást, elszegényedést a gettosodás, illetve a slummosodás kifejezésekkel szokták jellemezni” – figyelmeztetett Magyarai, aki úgy véli, ezek a kifejezések a faji, etnikai szempontokat is láttatni engedik, mégsincs rasszista, pejoratív, megbélyegző jellegük. ◀

EU-tábor, nyolcadszorra

Sipos M. Zoltán

► Már csak sátorral érkezők számára van hely a nyolcadik alkalommal megrendezett marosfői EU-táborban – a július 6–10-e közötti programsorozat iránt nagy az érdeklődés. Tegnap sajtótájékoztatót összegezték a szervezők, mire számíthatnak azok, akik sátrót bontanak: az idén kevesebb lesz az előadás, de több lesz a szabadidős program Marosfőn. A kirándulni vágyókat teljesítménytúrának, a szabadidős sportolók kedvelőit sportprogramok, míg az ingyencet gulyásfőző verseny várja. A tábor idején mottójához, az

„Erdélyinek lenni jól!” jelszóhoz híven az előadások a térség gazdasági perspektíváit járják körül, de betekintést engednek a regionalizációs vita kulisszáiba, láttatni engedik, hogyan folyik a népszámlálásra való felkészülés, és mi az országos felmérés tétje. A szervezők elmondták: idén több mint háromszáz látogatója lesz a táborban. A sátorhelyes jelentkezők között öt Fél-sziget-jegy sorsolnak ki. „Az idején tábor célja olyan Erdély-kép felmutatása, amely révén vonzóvá tehető a fiatalok számára az itthon maradás, ami bizonyítja: van mód a boldogulásra. Az előadások, szekció-

ülések időtartamát lerövidítettük, hogy több idő jusson a közös szabadidős tevékenységekre. Az idei táborban olyan fellépők is tiszteletüket teszik, mint a Szomszédnéni Produkciós Iroda és Zsóka Levente humorista vagy a 4ever együttes. A versenyeken európai parlamenti kirándulást lehet nyerni” – emlékeztetett tegnap Jakab Adorján szervező. Az idején tábor a MIÉRT, az RMDSZ-Főtitkárság, a Sapientia EMTE kolozsvári kara, a Hargita Megyei Tanács, valamint az Országos Sport és Ifjúsági Hatóság támogatásával jön létre. Jelentkezni július 1-jéig lehet a www.eutabor.miert.ro oldalon. ◀

Petőfi és a néphagyomány a magyar érettségi vizsgán

S. M. Z., B. T. E.

► Internetes szöveg értelmezése, vers- és novellaelemzés volt a tegnapi magyar írásbelin az érettségizőknek: a maturanusok nehezebb tételekre készültek. A végzősök Petőfi Sándor *Reszket a bokor, mert...* című versét elemezték irányító kérdések alapján, kétoldalmi összefüggő szövegben, majd egy internetes portálról származó szöveg alapján az ütőgardonyról és a néphagyományról kellett

értekezniük. A feladatokat egy tetszés szerint választható huszadik századi novellára vonatkozó kérdéssor zárta.

A kolozsvári Apáczai Csere János Elméleti Liceumban jó hangulatú vizsga zajlott, az általunk megkérdezett végzősök biznak abban, hogy jó eredményt érnek el a megmérettetésen. A hétfői román érettségihez hasonlóan most is rendőrök biztosították a vizsgaközpont folyosóit, de visszaélésekről nem érkezett jelentés.

Hargita megyében két diszlexiával, illetve diszgráfiával küzdő érettségiző számára speciális körülményeket teremtettek: külön teremben, két vizsgabiztos jelenlétében adhattak számot tudásukról. Ferencz S. Alpár főtanfelügyelő nyilatkozatban jelezte: „nem igaz az a híresztelés, hogy Hargita megyében segítettek a vizsgabiztosok a helyi középiskolákban érettségiző diákoknak, a záróvizsga biztosságára ebben a térségben is fokozottan vigyáznak”. ◀

HIRDETÉS

FELHÍVÁS

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége felhívja az érintettek figyelmét, hogy a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által meghirdetett **Szülőföldön magyarul** című pályázat **határideje 2011. június 30-án lejár.**

A MEGHIRDETÉS PILLANATÁTÓL KEZDVE FOLYAMATOSAN ÉRKEZNEK A PÁLYÁZATOK A TELEKI OKTATÁSI KÖZPONT (545500 SOVÁTA, RÓZSÁK ÚTJA 147 SZ.) CÍMÉRE, AHOL EDDIG KÖZEL SZÁZEZER PÁLYÁZATOT REGISZTRÁLTAK ÉS SZÁMUK NAPRÓL-NAPRA NŐ.

A HATÁRIDŐ SÜRGET, ÉLJENEK A LEHETŐSÉGGEL, HOGY NE MARADJON LE SENKI, AKI MAGYAR NYELVEN TANUL ÉS JOGOSULT A TÁMOGATÁSRA!

A pályázattal kapcsolatban részletekért látogassák meg a www.szulofoldonmagyarul.ro honlapot, vagy érdeklődhetnek munkanapokon 08 és 15 óra között a 0266 371 377 és a 0265 570 725 normál díjszabású, valamint a Romtelecom hálózatából ingyenesen hívható 0800800395 számokon.

Fontos tudni, hogy a már megszokott **tanulói és hallgatói támogatásokon** kívül idén az **óvodás korú gyerekek részére** is pályázhatnak a szülők.

A pályázati úton elnyert ösztöndíjakat szeptembertől fogják folyósítani, kizárólag banki átutalással. A részletekről a támogatás elnyerői külön levélben kapnak értesítést és eligazítást.

Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége

BETHLEN GÁBOR Alapkezelő Zrt.

Röviden

Félévzáró
a Szacsvey Akadémián

Nemcsak kenyérrrel él az ember? Az erdélyi magyarság kulturális fogyasztásának a sajátosságai címmel tart előadást holnap 18 órától a nagyváradi Ady Endre Gimnáziumban Barina Gergő politikai szociológiával foglalkozó kutató és Kiss Tamás az Országos Kisebbségkutató Intézet vezetője. Az RMDSZ Bihar megyei szervezete által létrehozott Szacsvey Akadémia *Magyarok Erdélyben – Fókuszban a kisebbségkutatás* című előadássorozatának idei első félévi programjának ez lesz az utolsó rendezvénye. Ennek keretében a szervezők, amint azt a program indulásakor bejelentették, átadják az okleveleket mindazoknak, akik a *Magyarok Erdélyben* hét előadásából legalább hat alkalmon részt vettek.

Novellafüzér
Ferdinandy Györgytől

Kérdések Istenkéhez címmel jelent meg Ferdinandy György (*képünkön*) legújabb novellaskötete, amely az elmúlt há-

rom év termését tartalmazza, összesen harminckét írást. „Mindig igyekszem úgy összeállítani a kötetemet, hogy azok fűszerként is olvashatók legyenek, majd-hogynem regényként” – mondta el Ferdinandy György az *MTI*-nek. Hozzátette: következő kötetét, amely szintén rövidprózákat tartalmaz, 2012-ben tervezi megjelentetni. „Turczy István költő tanácsára kezdtem el még ezeknél is rövidebb szövegeket írni, afféle szösszeneteket. Van már belőlük vagy ötven darab” – fogalmazott az idén 76. születésnapját ünneplő író.

A megismerés járműve

Beszélgetés Paul Ghițiuval, a Zsidó Filmfesztivál igazgatójával

„Az ismeretlen mindig félelmet ébreszt, a kölcsönös megismerés az egyetlen járható út, a film pedig jármű lehet ezen az úton” – hangsúlyozza a lapunknak adott interjúban Paul Ghițiu műfordító, próza- és forgatókönyvíró, rendező, publicista. A Bukaresti Zsidó Filmek Fesztiváljának igazgatója elégedett a fesztivállal, amely közelebb hozza egymáshoz a különböző kultúrákat.

Farkas István

▶ Először szervezték meg Romániában a zsidó filmek fesztiválját. Honnan jött a fesztivál ötlete?

– A Bukaresti Zsidó Filmek Fesztiváljának (BJFF) ötlete azt követően kezdett körvonalazódni, hogy elindult egyfajta párbeszéd a körülöttünk élők kultúrájáról, más szemmel kezdtük nézni az életet, más véleményt alakítottunk ki arról, ami körülöttünk történt illetve történik. A szervezőknek, a Noi Media Printnek és az Art Promo Alapítványnak az elmúlt 5-6 évben voltak közös projektjeik, kiállítások, kiadványok, de mind közül ez a fesztivál a legnagyobb.

▶ Hogyan fogadta a fesztiválközönség az egy hét alatt vetített különleges, nem mindennapi filmeket?

– Elsősorban egy olyan arányú részvétellel, amely jóval meghaladta a romániai filmszínházak átlagos látogatóságát, mi több, a legtöbb fesztiválét is. Ebből a szempontból azt hiszem, nem túlzok, ha azt mondom, hogy a Bukaresti Zsidó Filmek Fesztiválja a leg-sikeresebb romániai filmfesztiválok közé tartozik. Másodsorban pedig a fesztivál kísérőrendezvényei iránti érdeklődés volt az, ami jelezte: a látogatók elégedettek azzal, amit mi kínálunk. Nagyon sok dicséretet kap-

tam személyesen is, és ami még fontosabb, közvetve is csak jó véleményeket hallottam a rendezvényünkről.

▶ Tehát elmondható, hogy a fesztivál beváltotta a szervezők reményeit?

– Túlszárnyalta az előzetes elképzeléseinket – legalábbis az én részemről. Beval-lóttunk élők kultúrájáról, más szemmel kezdtük nézni az életet, más véleményt alakítottunk ki arról, ami körülöttünk történt illetve történik. A szervezőknek, a Noi Media Printnek és az Art Promo Alapítványnak az elmúlt 5-6 évben voltak közös projektjeik, kiállítások, kiadványok, de mind közül ez a fesztivál a legnagyobb.

▶ Tekinthezünk úgy a közönség kiemelkedő érdeklődésére, mint a románok kisebbségek kultúrája felé való nyitására?

– Ez véleményem szerint már jóval korábban megtörtént, a nyitás minden szintem megtörtént – a fesztivál iránti érdeklődés csak újabb bizonyítéka ennek. A kérdés azonban sokkal többet érdemel annál, mint amit én itt a terjedelmi korlátok miatt röviden válaszolni tudok rá. Meggyőződésem, hogy a románok többsége nyitott a Romániában élő kisebbségek irányába – sokkal nyitotta, mint több nyugati országban. Ami hiányzik azoknak, akik nem mentek el külföldre dolgozni, az a körülöttük lévők megismerése, akiknek más a történelme, saját hagyományaik, szokásaik van-

nak. Ez a „különbség” nem szabad senkit megijesszen, kötelező módon meg kell ismerünk egymást. Annál is inkább, mert az ismeretlen mindig félelmet ébreszt, a kölcsönös megismerés az egyetlen járható út, a film pedig jármű lehet ezen az úton.

▶ Ha már a megismerésnél tartunk, milyen a kapcsolat az izraeli és a román filmek között?

– Nagyon vézna; Romániában nagyon keveset tudnak az izraeli filmgyártásról, annak ellenére, hogy az elmúlt 10-15 évben óriási fejlődésen ment át. Izraelben azonban már sokkal többet tudnak a román filmekről, ami persze magyarázható azzal, hogy Romániából több zsidó Izraelben telepedett le.

▶ Figyelembe véve azt, hogy egy kisebbségre, annak filmművészetére foku-

száló fesztiválról van szó, tapasztaltak bármilyen típusú nehézséget a szervezés során?

– Egyáltalán nem, ellenkezőleg: mindenki segítőkész volt – az intézményektől kezdve a különböző egyesületeken át a magánszemélyekig. Nem volt semmi oda nem illő gesztus, nem kaptam szemrehányást vagy rasszista megjegyzést. Volt azonban rengeteg lelkesedés és elismerés. Tudom, hogy ön itt arra gondol, hogy a szélsőjobb oldali csoportok zavaróak-e a szervezést, illetve magát a fesztivált. De örömmel jelentem ki, hogy nem volt semmiféle hangoskodás, nem mázoltak vagy törtek össze semmit. Amúgy nekem az a véleményem, hogy Romániában nem létezik szélsőjobb, van néhány agyalágyult, akik néha megjelennek a nyilvánosság előtt valamilyen rasszista akcióval, de igazából ők nagyon távol állnak a valódi szélsőjobbtól.

Kriza Jánosra emlékeztek

ÚMSZ

▶ Kriza János születésének 200. évfordulójára emlékeztek tegnap szülőfalujában, Nagyajtán. Az ünnepi istentisztelet után Kriza Ildikó, a Magyar Tudományos Akadémia tagja *A Vadrózsák jelentősége az európai balladakutatásban* Kovács Sándor, teológiai tanár *Kriza János, a püspök* című előadását mutatta be. Ezt követően Pozsony Ferenc egyetemi tanár, a Kriza János Néprajzi Társaság elnöke a *Vadrózsák* című munka első kötetének hasonlóan kiadását mutatta be. A település központi parkjában Kriza János mellsobránál Elek Botond Áron, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium kulturális államtitkárságának kabinetfőnöke, valamint Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke, és Bihari Edömér, Nagyajta polgármestere mondott beszédet. A neves népköltészeti gyűjtő és nyelvjáráskutató születésének 200. évfordulójáról Kolozsváron is megemlékeztek, ahol az Erdélyi Unitárius Egyházkerület, a kolozsvári székhelyű Kriza János Néprajzi Társaság és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Néprajz és Antropológia Tanszéke emlékkonferenciát szervezett. Az Unitárius Kollégium Dávid Ferenc termében Kovács Sándor, Molnár B. Lehel, Kriza Ildikó, T. Szabó Levente, Olosz Katalin, Szakál Anna, Albert Ernő, Barabás László és Pozsony Ferenc tartott előadást. Szilágyi Mátyás Magyarország kolozsvári főkonzulja beszédében hangsúlyozta: „Kriza János örökségének az az üzenete, hogy a múltat becsülni, a hagyományokat pedig ápolni kell. Így marad meg a közösség és nevelkedik a következő nemzedék. – Ezt a felbecsülhetetlen hagyatékot nem szabad elfecsérelnünk úgy, ahogy az a XX. század folyamán már többször megtörtént. Tanuljunk a múlt hibáiból, és lássunk be: egységes magyar tudomány van”. ◀

HIRDETÉS

SZERVEZŐK: MIERT (MAGYAR IRÁDÓK INTÉZETE), RMDSZ FŐTITKÁRSÁG, SAPIENTIA (MAGYAR IRÁDÓK ÉS TUDOMÁNYOS KÖZÖSSÉGE), TÁRSZERVEZŐK: Hargita Megyei Tanácsa, icnet

Erdélyinek lenni jó!

2011. JÚLIUS 5-10. MAROSFŐ

eu TÁBOR

JELENTKEZZ!

www.eutabor.miert.ro

MÉDIAPARTNER: új magyar szó

„Jeltelen érzelmek” partija

ÚMSZ

▶ *Jeltelen érzelmek* témában szervezik meg július 27-e és augusztus 7-e között a 16. *Minimum Party* alkotótáborát a Hargita megyei Tiszástón. A sátoztábor tíz alkotóműhelyében és a szakmai fórum keretében a *jeltelen érzelmek* tematika körül terítékre: „Elkerülve a felkínálkozó csapdát, hogy a művészet provokatív, polgárpukkasztó jellegének feszítésébe süllyedjünk, idén a művészi formanyelv (jel)és az érzelmek viszonyával vagy annak hiányával szeretnénk foglalkozni a Minimum Party táborban”

– írják a szervezők lapunkhoz is eljuttatott közleményükben.

Hangsúlyozzák: a művészek nem tudnak az érzelmekről beszélni, ez a terület átkerült a giccs, a szubkultúrák világába (brazil sorozatok, popzene stb.) és a közönség nem érti a kortárs művészet jelrendszerét. Tehát nincs, vagy kevés az egyeztetés. Elszaladunk egymás mellett. Ezért jeltelenek az érzelmek.

A résztvevők több alkotóműhely közül választhatnak: a vizuális művészeti műhelyt Simon Gabriella (London), a zeneműhelyt Gherasim Emil (Nagyák-

roly), a táncműhelyt Bata Rita (Budapest), az íróműhelyt Selyem Zsuzsa (Kolozsvár), a fotóműhelyt Molnár Zoltán (Budapest), a filmes műhelyt Fogarasi Gergely (Budapest), az építészműhelyt Sisak Tamás (Kolozsvár), az Élboy kísérleti színházi műhelyt Szabó Attila (Kolozsvár), a filozófiaműhelyt Pálfalusi Zsolt (Budapest), a kézműves műhelyt Dolgos Kata (Csikszereda) vezeti.

A műhelyek leírása, további részletek és bejelentkezési lehetőség a Minimum Party Társaság honlapján található: www.minimumparty.org. ◀

Valóságshow-csaták

Több száz millió forintos büntetéssel sújtotta a magyar médiahatóság az RTL Klubot és a TV2-t, a kereskedelmi csatornákat azonban ez nem rettent el a valóságshow-k műsorra tűzésétől. A Való Világ 5 már a nyáron elindul, ősztől pedig a TV2 A tökéletes menyasszonnyal jelentkezik.

ÜMSZ

Több mint 38 ezren jelentkeztek az RTL Klub Való Világ című valóságshow-jába a múlt hétfői határidőig. A csatorna közülük fogja kiválasztani azt a tucatnyi személyt, akik beköltözhetnek a VV-Villába. A műsor tavaly novemberben indult és idén májusban véget ért 4. szériájának nézettségi sikere miatt az RTL Klub úgy döntött, hogy már az őszi televíziós szezon legelején, augusztus végén elindítja a Való Világ 5-öt. „Természetesen hiszünk a sikerben. Már javában zajlanak az előkészületek és megígértem, hogy a Való Világ 5 is tele lesz érdekes emberekkel, akik tudják; a villában valóban a lét a tét” – nyilatkozta Kolosi Péter, az RTL Klub programigazgatója a hamarosan induló műsorról.

Valóságshow-csapás

Az RTL Klub bejelentésével szinte egyidőben a konkurens TV2 közölte: ősszel képernyőre küldi A tökéletes menyasszony című valóságshow-t. A Törökországból indult, de Olaszországban, a Közel-Keleten és Indiában is sikerrel futott formátum arról szól, hogy tizenkét lány, hat fiú, és a fiúk mindenre elszánt édesanyjuk laknak egy házban, a fiúk és lányok egymást és a boldogságot,

az anyósjelöltek pedig tökéletes menyüket keresik. Minden héten egy élő showműsorban dől el, hogy kinek kell hazamennie. Egyszer az anyósok döntenek a menyasszonyok sorsáról, mászor pedig megfordulnak a szerepek és a menyasszonyjelöltek mondhatnak ítéletet az anyósokról. „Azért hiszünk ebben a formátumban, mert úgy véljük, ez egy nagyon szerethető, humoros valóságshow, amelyben sok a csavar, a fordulat, és persze valós érzelmi drámák is várhatók” – mondta Kiss Péter, a TV2 prog-

ramigazgatója. A műsor külföldön számos nézettségi rekordot megdöntött, szülőhazájában, Törökországban 71 százalékos közönségaránnyal futott.

Rekordbüntetés-csapás

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiahatósága május 11-én 144 millió forintba büntette az RTL Klubot a Való Világ 2010. novemberi és decemberi adásai miatt: ebből 130 milliót a kiskorúak védelmének megsértése, 14 milliót pedig a reklámszabályok megszegése miatt kellene fizetnie a csatornának. A januári adások miatt 88 milliót bírságot kapott a csatorna. A VV4 előtt a legnagyobb bírságot a TV2-féle Joshi Bharat című talkshow kapta, a stúdióban előadott verekedésekért 120 millió forintba büntette a csatornát az ORTT. Összesítésben a Tv2 Édesnégyes című párkeresője áll a harmadik helyen, 100

millió forintos büntetéssel – a reality csak két hónapot volt képernyőn. A valóságshow-k és a ki-beszélős műsorok évek óta vezetnek a „ranglistákat” – derül ki a médiahatóság összesítéséből. A médiahatóság elődje, az ORTT 1998-tól évente 70–500 millió forint közötti bírságokat szabott ki – jellemzően erre a két műsörtípusra –, a rekordot 2005-ben állították fel 528 millió forinttal, tavaly pedig immár a médiahatóság félmilliárd forintot szedett be bírságból. A legnagyobb büntetéseket a kereskedelmi televíziók kapták: 1998 és 2010 között a TV2-t másfél milliárd, az RTL Klubot 820 millió forintba bírságotlították. Burkolt reklám miatt rendszeresen büntették az RTL Esti Showderjét és a Heti Hetest, illetve a TV2 Mokkaját; a kiskorúak védelmében az RTL-es Dragon ball és a Mónika show, a TV2-n pedig a Forró nyomon és a Joshi Bharat volt a dobogós. ◀

A „Való Világ 5” eddig 232 millió forintos büntetést kapott. Az RTL Klub ennek ellenére augusztustól folytatást tervez

FH: visszahúzó médiatörvény

Hírösszefoglaló

A Freedom House (FH) szerint a demokratikus kormányzás mellett a médiafüggetlenség terén is visszalépés történt Magyarországon. A washingtoni központú, független nemzetközi jogvédő szervezet az általa vizsgált hét kategória közül négyben állapított meg visszalépést a közép- és kelet-európai országok, valamint a volt Szovjetunió tagállamai demokratikus fejlődésének tavalyi fejleményeit értékelő, Nations in Transit 2011 című éves jelentésében. A dokumentum szerint Magyarországon, amely a felmérésben szereplő országok közül a jobban teljesítők között szerepel, a legnagyobb visszaesés azután következett be, hogy a kormány keresztülvitte az új, korlátozó médiaszabályozást. A FH az egyes kategóriákban 1-től 7-ig terjedő skálán értékeli az egyes országok demokráciájának állapotát, a legjobb teljesítményeket a legalacsonyabb pontszámmal jelölve. Az éves jelentésben értékelt 29 ország közül a szervezet 12 államnál, köztük Magyarországnál állapított meg romlást a demokrácia-besorolásban. Magyarország a 2009-re vonatkozó 2,39 ponttal szemben 2010-re 2,61 pontot kapott, amivel a FH-jelentés szerint konszo-

lidált demokráciának számít, de az ebbe a kategóriába sorolt 8 ország közül az utolsó helyre került, Észtország (1,93), Szlovénia (1,93), Lettország (2,14), Csehország (2,18), Lengyelország (2,21), Litvánia (2,25) és Szlovákia (2,54) mögött. A 3,00 és 3,99 pont közötti, félig konszolidált demokráciának minősített országok kategóriájába az uniós tagállamok közül Bulgária (3,07) és Románia (3,43) került.

A jogvédő szervezet jelentésében megállapította, hogy noha a magyar média általános értelemben még mindig szabadnak és sokszínűnek tekinthető, ahol mind az elektronikus, mind a nyomtatott sajtót a kereskedelmi médiumok uralják, az új médiatörvény azonban, amely 2010-ben alapvető reformokat vezetett be, komoly aggodalomra adott okot. A törvény drasztikusan megnyirbálta a közszolgálati televíziók és rádiók függetlenségét, és új szabályozó hatóságot hozott létre, amely elsősorban jogköröket gyakorol az elektronikus média, a nyomtatott kiadványok és az internet felett. „A média feletti politikai hatalom ezen riasztó koncentrációja miatt Magyarország besorolása a médiafüggetlenség terén 2,75-ről 3,25-re esett” – áll a jelentésben. ◀

Tragédiamentes képernyők

Munkatársunktól

Számúzte a televíziók képernyőjéről a tragédiák – öngyilkosságok, gyilkosságok és megcsonkítások – helyszíneiről közvetített képsorokat az Országos Audiovizuális Tanács (CNA). A tegnapi gyűlésen hozott határozat értelmében ezentúl az aldozotok hozzátartozóinak szenvedését is tilos filmezni. Răsvan Popescu CNA-elnök a Mediafaxnak adott nyilatkozatában hangsúlyozta: ezentúl a televíziók ha be akarják

mutatni az egyes tragédiákat újra kell játszaniuk-játszatniuk azokat vagy számítógéppel kell szimulálni. Az említett korlátozást azt követően vezette be a CNA, hogy június 16-án összesen 50 ezer lejes büntetést rótt ki a kereskedelmi csatornákra, amelyek részletekbe menően számoltak be egy kiskorúak körében elkövetett öngyilkosságról. Popescu ugyanakkor hangsúlyozta: nem elég büntetéseket osztani és módosítani az audiovizuális törvényt, mentálisváltásra van szükség. ◀

Kettős tükör

Előre látható volt az Amerikai Gyermekgyógyászok Szövetsége által végzett, a hétfőn publikált felmérés eredménye, és pedig az, hogy a gyermekkori tévénézés a korai elhízás „melegágya”. Ámde szerintünk nem is az a legfőbb baj, hogy a fölös kalóriáktól óriási vá puffadnak a tévé előtt élve erjedő testek, hanem inkább az, hogy a világ és az ember közé beékelt „butító doboz” olyan eszmékkel terheli a kiskorúak felkészületlen tudatát, amely miatt, akár csak a testnek, az elmének is nehézkessé válik a működése. Sajnos, társadalmunkban erkölcsileg elfogadott az testi-szellemi öngyilkosságnak ezen formája.

Szerintünk nem az a megoldás, amit a Szövetség javasol, és pedig a napi maximum két órási tévénézés, hanem olyan médiatartalmak bevezetése, amelyek recepciója komoly szellemi erőfeszítést kíván. S így a fiatalok maguktól fognak rájönni, hogy nem a legjobb dolog élve megrohadni a tévé előtt.

(prier)

Röviden

Újra Sepsiszentgyörgy a Művész mozi

Két éves jogi huzavona után a bukaresti táblabírószak döntése jogosítja fel a sepsiszentgyörgyi önkormányzatot arra, hogy kilakoltassa a jelenlegi bérlőt a Művész mozi épületéből. Antal Árpád polgármester számításai szerint három hét múlva veheti birtokába a város a mozit. Az önkormányzat azt tervezi: az épületbe költöztetnék a Tamási Áron Színházzal jelenleg közös épületben működő Andrei Mureșanu Színházat, emellett a filmvetítések is újraindítanak.

Hírportált indít a Vatikán

A Vatikán online hírportált indít, amely XVI. Benedek pápa felszentelésének 60. évfordulójához igazítva, máttól érhető el. A bejelentés szerint a rádióban, a nyomtatott sajtóban és a televíziós híradásokban megjelenő információk összefoglaló oldala lesz az új hírportál, amelynek fejlesztését Benedek pápa személyesen is nyomon követte. A news.va címen található oldal ma, Joseph Alois Ratzinger pappá szentelésének 60. évfordulóján indul – mondta Claudio Maria Celli bíboros, a társadalmi kommunikációért felelős pápai tanács elnöke. Az oldalt a pápa várhatóan személyesen, az apostoli palotából „egy kattintással” fogja megnyitni.

Felhívás

Kérjük Balogh Klára bukaresti olvasónkat, hogy nyereleményét – a 9 kötetes Magyar Királyok és Uralkodók könyvsorozatát – vegye fel bukaresti szerkesztőségünkben (Lipszani u. 29-31.) vagy telefonáljon be a 021-317 8847-es vagy a 0788-622 448-as számra!

HIRDETÉS

Legyen a munkatársunk!

Teljes munkaidős állások betöltésére vár jelentkezőket a nagyváradi Riport Kiadó kft.:

- SZERKESZTŐ** – főállás (szeptember 1-jei alkalmazással) – elvárások: 5 év szakmai gyakorlat, számítógépes ismeretek, román nyelvtudás (előny egy idegen nyelv ismerete).
Jelentkezés: Szakmai önéletrajzzal, amihez mellékelje eddigi publikációit különböző műfajokban (publicisztika, interjú, riport).
Amit kínálunk: vonzó fizetés, karrierépítési lehetőség.
- KÉT RIPORTER** – főállás (szeptember 1-jei alkalmazással) – elvárások: legalább 3 éves szakmai gyakorlat, B kategóriás jogosítvány, román nyelvtudás (előny egy idegen nyelv ismerete, illetve kolozsvári, marosvásárhelyi, székelyföldi lakhely).
Jelentkezés: Szakmai önéletrajzzal, amihez mellékelje eddigi publikációit különböző műfajokban (interjú, riport).
Amit kínálunk: vonzó fizetés, karrierépítési lehetőség

A jelentkezéseket a riport@riport.ro címre várjuk július 15-ig. További információk: 0735/154-456.

CSÜTÖRTÖK
2011. június 30.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.00

Az országúti járőr

Pedro és Anibal együtt végzik a rendőrákadémiát. Hittel és lelkesedéssel szeretnének szolgálni, ám a mindennapok durva valósága összetöri elképzeléseiket. A megvesztegetés mindennapos dolog, sőt létszükséglet, a drogkereskedők szabadon furikázhatnak, az uralkodó osztály tagjai pedig büntetlenül megúszhatnak bármit. Pedrót felesége sem hagyja nyugton: miért nem keres több pénzt.

RTL Klub, 22.20

Döntő játszma

Alex Thomas titkosügynök testével védte az elnököt, aki végül a keze között hal meg. Kate Crawford sztáripporter tanúja az elnök elleni merényletnek, látta a gyilkos is, a magát riporternek kiadó Lewis Detimore-t. Kate összeesküvésre gyanakszik és felkeresi az egyetlen olyan embert, akiben megbízhat, azt az embert, aki saját testével próbálta megállítani a gyilkos golyót: Alex Thomast.

TV2, 22.20

Minden pasi disznó?

Miles egy igazi egyetemi Casanova. Elhatározta ugyanis, hogy mire eljut a diplomaosztóig, elcsábít egy-egy lányt az ABC sorrendjében. Mézes-mázos stílusával nagy sikere van, ám az igazi kihívást az jelenti számára, ha a préda családneve minél egzotikusabban cseng. Miles tehát lelkesen gyakorolja a lepedőakrobatikát, amikor is az X betűnél beüt a mennykő.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.00** Hírek **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.01** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek **15.05** Arcvonalok **15.35** Tér-idő **16.00** Közelről **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.03** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.00** Hírek **20.50** Jó éjszakát **21.00** Hírek **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.00** Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradó Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó **13.00** Híradás, Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.20** Benézünk hozzátok **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek, sport **8.10** Hangoló **9.50** Hírek, műsorismertetés **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Rejtett világok **17.00** Nap-óra **17.30** Rockmalom **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.35 Múltidéző (ism.)
8.05 Magyar elsőők
8.30 Híradó - Reggel
8.40 Család-barát (ism.)
9.35 Főzés? Gyerekjáték!
10.05 A dzsungel könyve
10.40 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.)
11.30 25. szélességi fok Délre (sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Térkép
16.00 Talpalatnyi zöld (ism.)
16.30 Büntettek a természet ellen
17.25 Felelet az életnek
18.05 Dakteri (am. kaland sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.10 Szelek szárnyán (kan. sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport - Esti
21.20 Közbeszéd
22.00 Az országúti járőr (am.-mex.-japán játékf., 1992)
23.40 Dunasport
23.50 Magyarok a Balkán Haborúban 1991-1997
0.40 Koncertek az A38 hajón
1.30 Magyar elsőők
2.05 Közbeszéd (ism.)
2.35 Arcélek (ism.)

TVR 1

6.15 Teleshopping
6.55 Románia himnusz
7.00 Reggeli híradó, időjárásjelentés
8.50 A palota ékköve (dél-koreai sorozat)
10.00 Négy szem közt (ism.)
12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Közérdek
15.15 Teleshopping
15.30 Akzente
17.00 Lottó 5 /40, Lottó 6/49
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 A sziklatanács titka (francia kalandfilm, 2006)
22.55 Grey anatóniája (amerikai dráma sorozat)
0.30 Top of the Pops Collection
1.35 Közérdek - reality show (ism.)
2.00 A megfelelő pár (reality show) (ism.)
2.55 Történelmi emlékek
3.20 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

11.15 Kísárvárosi hullócsillag (am.-kanadai vígjáték)
13.05 A Nagy Ó **14.55** Dawson és a haverok (sorozat) **15.50** A médium (sorozat) **16.45** Gyilkos számok (sorozat) **17.40** Két pasi meg egy csajszi (sorozat) **18.05** Egy kapcsolat szabályai (sorozat) **18.30** Doktor House (ism.) **19.25** A nagy házalakitás **20.25** Két pasi (sorozat) **21.25** Doktor House (sorozat) **22.25** CSI: A helyszínelők (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Közéleti műsor
10.00 Balatoni nyár
12.05 Drága doktor úr (olasz vígj. sor.)
13.01 Híradó
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Átjáró
14.20 Zöld múzsák csókja
15.35 Rondó
15.35 Összhang
16.30 Szerengeti
Ökoszisztéma
Sáfrány József filmje
17.00 Bűvölet (olasz sorozat)
17.30 Híradó
17.40 Körzeti híradó
17.55 Balatoni nyár
18.55 India - Álomk útján (brazil-indiai sorozat)
19.40 Futótűz (am. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Zsaruvér és Csigavér II.: Több tonna kámför (magyar krimi, 2001)
22.15 Tűzvonalban (magyar sor.)
23.10 24 (am. sor.)
23.55 Az Este
0.30 Volt fesztivál 2011
1.00 Hírek
1.05 Sport hírek
1.10 Ma Reggel (ism.)

TVR 2

5.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
6.00 Biznisz óra (ism.)
7.00 Teleshopping
8.00 A Simpson család (amerikai animációs sor.)
10.00 Késhegyen
11.00 Vallomások
12.00 Hírek
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 A bajkeverő majom (am. anim. sor.)
14.00 Miért ABC
14.35 Együtt Európában
15.30 Parlamenti pártok fóruma
16.00 Anya, az állatorvos (német sorozat)
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.25 Remix
18.30 Főz otthon Jamie-vel
19.00 Biznisz óra
20.00 Három királyság (kínai kaland sor.)
20.55 Adio
21.00 Oroszlánok arénája (reality show)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.05 Őslények kalandorai (angol kaland sor.)
0.55 Lehet, hogy nem tudtad
1.55 Kaland és természet
2.30 Késhegyen
3.20 Remix (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő (live) **12.00** Sport.ro Hírek (live) **13.10** Pontos sportidő **14.00** Sport.ro Hírek (live) **15.10** Pontos sportidő **16.00** Sport.ro Hírek **16.30** Pontos sportidő **18.00** Sport.ro Hírek **19.00** Pontos sportidő (live) **20.00** Örüljünk a focinak **21.00** Sport.ro Hírek **22.00** Wrestling WWE PPV Night of Champions **1.00** Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Kerekék és lépések
10.35 Tüskevár (magyar ifj. sor.)
11.05 Szép magyar tánc
11.10 Srpski Ekran
11.40 Unser Bildschirm
12.05 Körzeti magazin
13.01 Híradó délbén
13.15 Sporthírek
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Balatoni nyár
15.40 Közjáték
15.45 Magyar elsőők
15.45 Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.)
16.45 Házaspárba (olasz sor.)
17.40 Múzeumtúra
18.10 Magyar retro
19.05 1100 év Európa közepén
19.35 Esti mese
20.05 Leonardo, Vinciből - A zseni származása (dok. f.)
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 Hogy volt!?
22.45 A Silla királyság ékköve (sor.)
23.40 Záróra - Béres Ilona
0.40 India - Álomk útján (sor.)
1.25 Futótűz (am. sor.)
2.10 Címlapsztori (am. vígj., 1931)

PRO TV

7.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
10.00 Fagypon - Jégkorszak Miamiában (am.-kan. katasztrófa f., 2005) (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
13.00 ProTv hírek, sport
14.00 Jóváhagyott szerelem (francia-kanadai-belga-svájci romantikus vígjáték, 2009)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 ProTv hírek, sport
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 True Justice (kanadai-amerikai akció sorozat)
22.30 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 CSI: New York-i helyszínelők (amerikai-kanadai krimisorozat)
0.00 True Justice (kanadai-amerikai akció sorozat) (ism.)
1.30 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

ACASĂ

8.00 Anania másík arca (am. sorozat) **9.30** Csak a szerelem (sorozat) **12.45** Lázadó szerelem (sorozat) **14.30** Clase 406 (sorozat) **15.30** A család (sorozat) **16.30** Igaz történetek **17.30** Vad szív (sorozat) **18.30** Bella Calamidades (sorozat) **19.30** Teresa (sorozat) **20.30** Cassandra (venez. sorozat) **22.30** Éjszakai történetek **22.30** Auróra (sorozat) **23.30** Clase 406 (mexikói sorozat)

RTL KLUB

7.00 Törzsutas (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli
Reggeli magazinműsor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.20 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
17.15 Mindörökké szerelem (mex. sor.)
18.20 Ezel - Bosszú mindhalál (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 A mentalista (amerikai krimisor.)
21.05 Fókusz
Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar sor.)
Közben: RTL-hírek
22.20 Döntő játszma (am.-kan. akcióf., 2006)
Utána: RTL-hírek
0.20 Róma (angol-amerikai kaland sor.)
1.35 Asszonymafia (am.-angol sor.)
2.05 Reflektor - nSztármagazin
2.20 Infómánia

ANTENA 1

6.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
8.00 Reggeli matiné - Razva és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval
11.00 Herkules (am. sor.)
12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sor.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
13.50 Mutassalak be a szüleimnek
15.00 Canan - Lopott sors (sorozat)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gherghe műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Las Bandidas (francia-mexikói-amerikai akció-vígjáték, 2006)
22.15 Canan - Lopott sors (sorozat)
23.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Holtunkiglan (am. vígj., 1999)
3.30 Közvetlen hozzáférés (ism.)

FILM+

8.05 Teleshop **11.10** A Midsomer gyilkosságok (angol krimisorozat)
13.05 Kutya-komédia (am. vígjáték) **14.50** Bon voyage (francia filmdráma) **17.05** Az aztékok bukása (olasz-spanyol-portugál kalandfilm) **18.55** Kötelék nélkül (am. akciófilm) **20.45** A pokoli sziget rabjai (am. akciófilm, 2009) **22.20** Tűzvihar (am. akciófilm, 1998) **23.55** A harc mestere (am. akcióthriller, 2000)

TV2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel
Hírmagazin
8.00 Mokka
A TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Mokka habbal
10.45 Stahl konyhája
10.40 Babapercek
10.05 Teleshop
12.35 Második élet (am.-kol.-mex. sor.) (ism.)
13.35 Kebab kapcsolat (német vígj., 2005)
15.15 EZO.TV
16.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
17.25 Seherezáde (török drámasorozat)
18.05 Update Konyha
18.25 Seherezáde (török drámasor.)
19.30 Tények
20.20 Aktív
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.20 Minden pasi disznó? (kanadai vígjáték, 2007)
Közben: Kenősorsolás
23.55 Aktív
0.00 Bostoni halottképek (amerikai krimisor.)
1.00 Tények Este
1.35 EZO.TV
2.10 Szvingerek (am. sor.)
3.50 Segíts magadon! (ism.)
4.15 Animációs filmek

PRIMA TV

7.00 Ég velünk (amerikai romantikus vígjáték, 2000) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sorozat)
10.30 Aki tud az nyer
11.30 30-as hatás (román sorozat)
12.30 Teleshopping
13.00 Kacsamesék (rajzfilm sor.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Lost in Austen (angol sorozat)
16.00 Titkos szerelmek (telenovela)
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek
19.00 Fókusz sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Letaszítva (am. akcióf., 2006)
22.00 Focus Monden (ism.)
22.15 Lököttek (román sor.)
23.00 Titkos szerelmek (telenovella)
0.00 McBride: A kitarítás ára (amerikai krimi, 2007)
2.30 Hírek, sport (ism.)
3.30 Teo - talk show (ism.)

KANAL D

9.30 Teleshopping **10.00** Családi történet (sorozat) **12.30** Hírek **13.15** Légy az enyém **15.00** Teleshopping **15.15** A sors kezében (sorozat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **20.00** Mosolyasztilla **20.30** A szerelem átka **22.00** A szakács mentette meg **23.00** Panther (angol-am. filmdráma) **1.30** Hírek (ismétlés) **2.30** A szakács mentette meg (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
Vitaműsor újságírókkal
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Keresztmetszet Riportmagazin (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Iskolapéláda (ism.)
12.05 Vonalban
Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Sziluett (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Zöld övezet (ism.)
A hírTV környezetvédelmi magazinja
17.05 Értékmentés más-ként (ism.)
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Soroló
19.05 Vonalban
Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
Friss napi információk
23.30 Ösök tere
0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők - Otthonunk melege
7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - Mercedes Cosworth
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült - Őnjáró fűnyírógépek
11.00 Szétepitők - Viharálló házak
12.00 Amcsi motorok - A Sunoco motor
13.00 Autókereskedők - MGB GT
14.00 Állítólag... - Mini mítoszparádé, Vodkamitoszok
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok - OCC Band motor
18.00 Les Stroud és a túlélés titkai - Borneó
19.00 A túlélés törvényei - A Yukon-folyó

20.00 Állítólag... - Fejest a szemébe
21.00 Szétepitők
21.30 Hogyan készült?
22.30 Aranyláz Alaszkában - Triumph Stag
1.30 Amcsi motorok - Meteoritemberek motor
2.30 Szétepitők

ETV

9.00 Hítelet **16.00** Híradó
16.15 Hítelet, ismétlés
16.35 Kárpát Expressz
17.00 Átjáró **17.30** Híradó
17.40 Izeltől **14.45** Kalendárium **17.50** Egészséges percek **17.55** Könyvajánló **17.57** Életképek **18.00** Reggeli terefe **18.30** Híradó **19.00** Erdélyi Kávéház, ismétlés **19.30** Híradó **20.00** Benkő Sándor: A Jazz születésétől napjainkig **21.00** Erdélyi Kávéház, ismétlés **21.30** Híradó **22.00** Átjáró

Június 29., szerda

Az év 25. hete és 180. napja, hátravan 185 nap

Ma Péter, Pál, Emőke és Judit napja van.

A Péter férfinév a görög Petrosz név latin Petrus alakjából származik. A Bibliában Péter apostol neve Kéfa, Kéfás, ennek görög fordítása a Petrosz, ami a szintén görög petra szóból ered, ami sziklát jelent. Női párja: Petra.

A Pál latin eredetű férfinév, a Paulusból származik, amelynek jelentése: kicsi. Női párja: Paula, Paulina. Az Emőke női név régi magyar személynévből származik, az emő szó 19. századi felújítása -ke kicsinyítőképzővel. Jelentése: szopó, csecsemő. Ilyen értelemben az Emőd férfinév női párja is.

A Judit női név héber eredetű. Jelentése: Júdeából való nő, zsidó nő.

Holnap is a Pál nevének ünnepe.

Évforduló

• 1456 – III. Callixtus pápa elrendeli a déli harangzást – a közhiedelemmel ellentétben nem a nándorfehérvári győzelem feletti örömben, hanem a csata előtt három héttel, könyörgésként.

• 1879 – Ezen a napon született Móricz Zsigmond magyar író, újságíró, szerkesztő, a 20. századi realista prózairodalom legismert-

tebb alakja (meghalt 1942-ben).

• 1938 – Milan Hoda cseh-szlovák miniszterelnök az Egyesült Magyar Párt vezetőivel tárgyal, akik az autonóm Szlovákián belüli magyar autonómia megvalósítását sürgetik.

Vicc

– Hogyan sikerült Kovács őrmesternek Einstein relativitáselméletének legcsekélyebb ismerete nélkül egyesítenie a tér és idő fogalmát? – ???

– „Katonák, kezdjenek el ásni a kerítéstől dél felé!”

Recept

Almaszirom

Hozzávalók: étolaj, 1/4 csésze barnacukor, 1/4 csésze finomliszt, 1/2 csésze zab, 2 evőkanál margarin megolvastva, 1 teáskanál őrölt fahéj, 1/2 teáskanál őrölt szezámmag.

Elkészítése: Melegítsük elő a sütőt 190 °C-ra. A 32X22 cm-es tepsi kiolajozzuk. Egy kisebb méretű tálban tésztát készítünk a barnacukorból, lisztből, zabból, margarinból, fahéjból, szezámmagból és vaníliaaromából. Az almaszeleteket a tepsi aljára terítjük, tetejére öntjük egyenletes vastagságban a tésztát. Sütőben 30 percig sütjük. Vaníliafagylalattal is tálalhatjuk.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Bár a bolygók állása kedvezően hat terveire, bizonyos késedelmek várhatóak és előfordulhatnak. Mindent véghez tud vinni, csupán egy kis türelemre van szüksége.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A bolygók kedvezően hatnak, szerencsével és sikerekkel kecsegtetik önt. Sokkal könnyebb időszak elé nézhet, mint korábban.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Kivételes találkozás várja, és egy hatalmas, szenvedélyes szerelem a közeljövőben. Akkor lesz igazán boldog, ha régi vágyát el tudja érni. Akarni kell!

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Elégedett az életével, mert úgy érzi, jó irányban halad. Szent Iván havában önnek számos lehetősége adódik különböző összejöveteleken részt venni. Sikeriül érdekes emberekkel megismerkednie.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Június végén az érzelmi élet mélységeire ügyel leginkább. Úgy érzi, hogy nagyon szeretik önt. A szeretetmegnyilvánulásokat szenvedéllyel viszonozza.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Egy régi vetélytársa vagy ellenfele akadályokat gördít érvényesülése útjába. Azt hiszi, hogy hatni fog a megjegyzésével, pedig inkább dühössé teszi önt.

Ma vizsgálat alá veti kapcsolatait.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Őszezördülés után békülés. Mivel hajlandó magánéletének ugyanolyan fontosságot tulajdonítani, mint a munkájának, kapcsolatai teljesebbé és boldogabbá válnak.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Néhány személyes vagy családi ügyet kell rendezni, s ez igénybe veheti a hónap utolsó napjait. Valaki, aki önnél sokkal gyakorlatiasabb, segíteni tud.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egy szőnyeg alá söpört személyes vagy bizalmas ügy köti le a figyelmét. Érdemes megvizsgálni alternatív javaslatokat is. Minden diplomáciai érzékére szüksége lesz.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

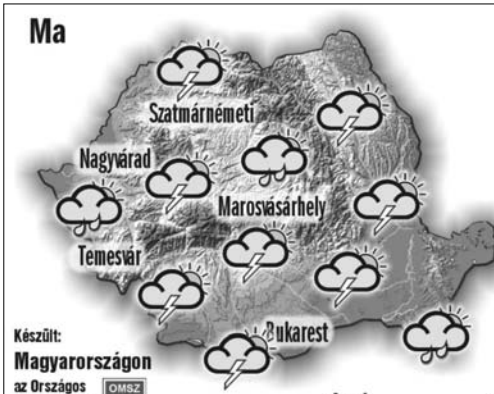
Szerencsés napja lesz. Tudniillik egyetlen negatív hatással járó bolygó sem lesz hatással családi életére. Harmóniában élhet a közeljövőben.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Kiváló összhangot tud teremteni a környezetében élőekkel. Tanulmányi sikereket jeleznek a bolygók. Jupiter, a nagy szerencsehozó bolygó hat életére.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A bolygók támogató hatását élvezheti. Hangulatára az életöröm és a boldogság jellemző. Immunrendszerének ellenálló képességét erősítse!

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A Fekete-tenger felől érkező nedvesség hatására erős gomolyfelhő-képződésre számíthatunk, sokfelé záporral, zivattal. A nappali felmelegedés lassanként csökken.

A következő napok időjárása

Csütörtök	24°C / 21°C	Sok felhő, kevés napsütés várható sokfelé esővel, záporral, néhol zivattal.
Péntek	25°C / 25°C	A sok felhő mellett kevés napsütés is várható. Több helyen eső, záporosó, zivatar várható.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	24°C	16°C
Brassó	19°C	13°C
Bukarest	25°C	15°C
Csikszereda	19°C	13°C
Kolozsvár	20°C	14°C
Marosvásárhely	22°C	14°C
Nagyvárád	25°C	16°C
Szatmárnémeti	24°C	15°C
Temesvár	24°C	16°C

Horváth István

***	MÁS	FRANCIA NÉVELŐ	... ANGELES; AZ ANGYALOK VÁROSA	AZ EGYIK VÉRCSONY	***	NEM MEGY TOVÁBB	SANSZ	EGYFAJTA SPORTOLÓ	FÉL KETTŐ!
GAZDÁNÉ OLOSZ ...; TEXTIL-MŰVESZ					NEM VALÓS TÖRTÉNET				
ELŐTAG-KÉNT: FÖLD				ELÁRUL	MEGRÉSZEDEK				
NEGYED NÉGY!		SZÉL							
VÁGÓESZ-KÖZ RÉSZÉ		SZELENCE	A DAGÁLYT KÖVETI						TETŐT BEFED
MINDEGY, HOGY HOGY NÉZ KI			BRANCUSI NEPE						
***	HAJIGÁL						MÁSOLNI KEZDI!		
KIZIL ...; ÁZSIAI SVATAG							NAGY LAKOMA		
TAPINTATOSAN ÖV					EDWARD BECÉZVE				
CÁRI RENDELET					LÜBECK RÉSZEI				
KÖRMÖT VÁG				HAZAI ÉNEKESNO					
				A KÁLIUM VEGYJELE					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31. sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

95 FM
SICULUS
Rádió

95.1 fm
Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 FM
PROFI RÁDIÓ
A ZENE ÁRAD BELŐLE

MÉDIAPARTNEREK
KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95.6
www.radiocluj.ro

Nadal, a sérült és sértett

Kétséges, hogy kiállhat-e a wimbledoni negyeddöntőre a spanyol sztár

Tenisz

Híresszefoglaló

► Sérülése és a nemzetközi szövetség (ITF) versenynaptára miatt is keserűen nyilatkozott hétfői nyolcaddöntős győzelme után Rafael Nadal. A wimbledoni nyílt teniszbajnokság címvédője nem biztos, hogy pályára lép a következő fordulóban. A világszoros spanyol nagy csatában, 7-6 (6), 3-6, 7-6 (4), 6-4-re verte az argentin Juan Martin del Potró (24.), ám az első szett végén többször is ápolást kért fájdó lábfeje miatt. „Nem tudom, mi lehet a probléma, de aggódom, mintha valami eltört volna ott. Kérdés, hogy szerdán kiállhatok-e a negyeddöntőre Mardy Fish ellen”, nyilatkozta. A 25 éves sztár már a találkozó előtt közölte, hogy a sűrű menetrend miatt kihagyja júliusban az amerikaiak elleni Davis Kupa-negyed-

döntőt. A nyolcaddöntős összecsapás után ismét élesen bírálta a döntéshozókat: „Az ITF naptára nem engedi meg a topjátékosoknak, hogy minden DK-fordulóban pályára lépjenek. Ezek az emberek nem gondolkodnak, csak söprik be a pénzt.” Tegnap délután meglett a CT-vizsgálatok eredménye, melyek alapján az orvosok megállapították, hogy nem komoly Nadal sérülése, így folytathatja menetelését Londonban.

Az utolsó eredmények a nyolcaddöntőből: Mardy Fish (amerikai, 10.)–Tomas Berdych (cseh, 6.) 7-6 (5), 6-4, 6-4, Roger Federer (svájci, 3.)–Mihajil Jusznyij (orosz, 18.) 6-7 (5), 6-3, 6-3, 6-3, Jo-Wilfried Tsonga (francia, 12.)–David Ferrer (spanyol, 7.) 6-3, 6-4, 7-6 (1), Feliciano Lopez (spanyol)–Lukasz Kubot (lengyel) 3-6, 6-7 (5), 7-6 (7), 7-5, 7-5. A negyeddöntő párosítása: Nadal–Fish, Andy Murray (skót, 4.)–Lopez, Tsonga–

Az idei Roland Garros után Rafael Nadal a Wimbledont is megnyerné

Federer, Novak Djokovic (szerb, 2.)–Bernard Tomic (ausztrál).

Tegnap zuhogott az első Wimbledonban, így csak a fedett Centre Court-on játszottak. Az első elődöntős a német Sabine Lisicki, aki 6-4, 6-7 (4), 6-1-re verte a francia Marion Bartolít (9.). A negyeddöntő további párosítása: Dominika Cibulkova (szlovák, 24.)–Marija Sarapova (orosz, 5.), Tamira Paszek (osztrák)–Viktorija Azarenka (fehérorosz, 4.), Petra Kvitová (cseh, 8.)–Cvetana Pironkova (bolgár, 32.).

A férfi párosoknál a Horia Tecău–Robert Lindstedt (8.) román–svéd duó az Arnaud Clement–Lukas Dlouhy francia–cseh kettőssel játszik a legjobb négy közé jutásért. A Rajeev Ram–Alexandra Dulgheru amerikai–román vegyes páros harmadik fordulóbeli mérkőzése az utolsó volt a 2-es számú pálya tegnapi műsorában. ◀

► Röviden

Névváltozás Temesváron

A Bega menti alakulat viszszavette a Temesvári Poli nevet, miután a legutóbbi bajnoki idényben Temesvári FC néven szerepelt. A december 4-én megalakulása 90. évfordulóját ünneplő egyesületnél most már csak azt szeretnék, ha a régi-új Poli nem a másodosztályban mutatkozna be.

Lévi gondjai

A FIFA-hoz nyújtott be panaszt a Jeruzsálemi Beitar labdarúgó-csapatának vezetője, amely 400 ezer eurós kártérítést szeretne behajtani Roni Lévin. Az edző „bűne” az, hogy egyoldalúan bontott szerződést az alakulattal azért, hogy 150 ezer eurós évi fizetésért a Steaua kispadjára ülhesen.

Előkészületi erőpróbák

Román labdarúgó-csapatok előkészületi mérkőzésein: Kolozsvári CFR 1907–Apoel Nicosia (ciprusi) 2-0 (gólok: Bud, Peralta – 11 m), Bukaresti Dinamo–FK Trepca (koszovói) 4-0 (Dragoș Grigore 2, Dănciulescu, Bakaj), Buk. Rapid–Maccabi Haifa (izraeli) 1-0 (Herea), Kolozsvári U–Drezdai Dynamo 4-4 (Tony, Niculescu, Păcurar – 11 m, Ungurușan).

Svéd siker

A svédek 1-0-ra legyőzték a kolumbiaiakat a németországi női labdarúgó-világbajnokság C csoportjának keddi első fordulójában. Az Egyesült Államok–Koreai NDK mérkőzés lapzártá után ért véget.

Összeállt a DK-csapat

Hornok Miklós, a magyar Davis Kupa-teniszválogatott kapitánya tegnap kijelölte csapatát a fehéroroszok elleni, jövő pénteken kezdődő gödöllői találkozóra. A szakvezető Balázs Attilát, Kellner Ádámot, Fucsovics Mártont és Bardóczky Kornélt hívta meg összecsapásra, amelyre a DK euro-afrikai zóna II. csoportjának 2. fordulójában kerül sor. Magyar siker esetén a Hornok-csapat a brit-luxemburgi párharc győztesével játszik a feljutásért.

Vb-címért bokszol

A magyar Balzsay Károly augusztus 26-án a Bokszvilágszövetség (WBA) nagyközépsúlyú világbajnoki címért lép ringbe Donyeckben. A Bokszvilágszövetség (WBO) korábbi bajnokának az ukrán Sztaniszlav Kasztanov lesz az ellenfele, aki 28 eddigi mérkőzésén még nem talált legyőzőre. A 31 éves Balzsay legutóbb tavaly novemberben lépett szorítóba, amikor a negyedik menetben kiütötte Misa Nikolicot. A Kasztanov elleni mérkőzésen egyik fél sem lesz címvédő, mivel a WBA trónja jelenleg üres.

BL: Fortuna már döntött

Kézilabda

T. J. L.

► Az Európai Kézilabda-szövetség (EHF) tegnap Bécsben sorsolta a női és férfi Bajnokok Ligája csoportbeosztását.

A hölgyeknél az Oltchim a D jelű kvartettbe került, a spanyol Itxako Reyno de Navarra, az orosz Dinamo Volgograd és a 3. selejtezőcsoport győztese mellé. Utóbbi a Debreceni VSC, a német Buxtehuder SV, a lengyel KGHM Metraczo Zagłębie Lubin (POL) és az A előselejtező-csoport nyertese közül kerül ki.

A Győri Audi ETO KC mellé a Hypo Niederösterreich csapatát, a francia Metz Handballt és egy selejtezőből érkező gárdát sorsoltak ki a C csoportban. Utóbbi a 4. számú selejtezőcsoportból érkezik majd, itt a dán Randers HK, a svéd IK Sävehof, a norvég Tertnes Bergen, valamint egy előselejtezőből érkező gárda harcol majd a továbbjutásért.

A főtáblán még érdekelt lehet a Kolozsvári U-Jolidon és a Debreceni VSC is, eh-

hez azonban mindkét gárdának meg kell nyernie selejtezőtornáját. Ha pedig ez sikerül, a kolozsváriak a B csoportba kerülnek, a norvég Larvik HK, a szlovén RK Krim Mercator és a horvát HC Podravka Koprivnica mellé. A hajdúságiak sikeres selejtező kampány nyomán a D csoportba kerülhetnek, az Oltchim, a spanyol Itxako Reyno de Navarra, az orosz Dinamo Volgograd és a 3. selejtezőcsoport győztese mellé.

A férfiaknál négy hatos csoportba osztották a résztvevőket. A román bajnok Konstancai HCM a C jelű szextettbe került a német Hamburger SV, a szlovén RK Cimos Koper, az orosz Szentpétervári, a lengyel Orlen Wisla Plock és a 3. selejtezőcsoport győztese mellé. Utóbbi kvartettben a macedón HC Metalurg Szkopje, az izlandi FH Hafnarfjörður, a norvég Haslum HK és az izraeli Maccabi Srugo Rishon Lezion küzd a továbbjutásért.

Az MKB Veszprém a B csoportba került, a háromszoros BL-győztes spanyol BM Ciudad Real, az orosz

Csehovszki Medvegyi, a német Füchse Berlin, a dán Bjerringbro-Silkeborg és egy selejtezőből felkerülő ellenfél mellé. Utóbbi az úgynevezett szabadkártyások tornájának győztese lesz: ezen a viadalon a spanyol Valladolid, a német Rhein-Neckar Löwen, a francia Dunkerque HB Grand Littoral és a lengyel Kielce harcol egymással.

A D csoportban a Pick Szeged a francia Montpellier HB-vel, a dán Köbenhavn, a német THW Kiel, a spanyol Ademar Leónnal és egy selejtezős csapattal játszik majd. Utóbbi a szlovák Tatran Presov, a görög AEK Athén, a szerb Partizan Belgrad és a portugál FC Porto alkotta négyesből kerül ki.

A férfiaknál a négy hatos csoportból az első négy helyezett jut tovább az egyenes kieséses szakaszba, míg a nőknél az első két helyezett megy tovább a középdöntőbe, azaz a második csoportkörbe. A főtáblán a férfiak és a nők is oda-vissza alapon játszanak, előbbieket szeptember 28. és jövő év február 26., utóbbiak pedig 2011. október 1. és november 13. között. ◀

„Élesben” a koronáért

Kosárlabda

Turós-Jakab László

► Hétfőn este zárult a sorozat a lengyelországi női kosárlabda-Európa-bajnokság E középdöntőcsoportjában is. A spanyolok és a lengyelek után ebből a szextettből a fehéroroszok és a britek estek ki, tehát nyolc csapat maradt versenyben a kontinensbajnoki címért.

Az orosz–brit párharcnak érdekes lefolyása volt. Utóbbiak 20-8-ra nyerték az első negyedét és bár a többi háromban mindig alulmaradtak, mégis 9 pontos előnnyel (54-45) vágta neki az utolsó 4 és fél percre. A hajrában azonban az oroszok hibáztak kevesebbet, s 48 másodperccel a vége előtt Danilocschina távoli dobással adta meg a kegyelemdőfést a briteknek, 60-57. A vége 62-59 lett, s ezzel Nagy-Britannia győzelem nélkül zárt a hatosban és kiesett.

A csoportrangadót a világbajnoki ezüstérmes csehek és a litvánok vívták. A baltikumiaiak 22-14-re nyerték az első negyedét, a másodikban már 11 ponttal is vezettek, de aztán egyre többet hibáztak és ötpontos hátránnyal (44-49) kezdték az utolsó 10 perct. A mérleg nyelve itt is a hajrában billent el: Vitecková 34 másodperccel a lefújás előtt vágta be a győztes triplát, amely a csehek sikerét (63-59) és csoportelsőségét biztosította.

A bomba a szextett zárómérkőzésén robbant: a törökök remek játékkal győzték le a 2007-ben Eb-bronzérmes fehéroroszokat, akik ezzel csomagolhattak

is. A féldőben négy pontos hátrányban levő fehéroroszok mindössze két kosarat dobáltak a harmadik negyedben, s a 31. percben jegyzett 34-51 után már hasztalan loholtak az eredmény után. Törökország csapata simán nyert (65-56), de a folytatás a lehető legnehezebb, a mindaddig veretlen Montenegró ellen. Az E csoport végeredménye: 1. Csehország 9 pont, 2. Litvánia 9, 3. Oroszország 8, 4. Törökország 7, 5. Fehéroroszország 7, 6. Nagy-Britannia 5.

A legjobb nyolc közé tehát négy Európa-bajnok (Litvánia – 1997, Franciaország – 2001 és 2009, Oroszország – 2003 és 2007, Csehország – 2005) mellé a rendkívül erős, Eb-újonc Montenegró, a nem kevésbé szolid Lettország, valamint két meglepetéscsapat, Törökország és főleg Horvátország jutott. Ma, a Lódz Arenában lett-orosz () és cseh-horvát (), holnap pedig montenegrói-török () és litván-francia () párharcokat rendeznek.

A második csoportkört követően a statisztikák főszereplői nem sokat változtak. A legjobb dobók közt két montenegrói húzóember, Iva Perovanovic (95 pont, 6 mérkőzés) és Jelena Dujčević (78p, 5m) az első és a harmadik helyet foglalja el. Utóbbi 25 gólpással (mérkőzésenkénti átlag 5) áll a kategória élén, s amúgy büntetőt is csak egyet hibáztott a 15-ből. A montenegróiak honosított amerikai játékos, Anna De Forge átlagban 37,8 percet volt pályán, tehát mindenkinél többet, míg a legtöbb lepattanót a lett Zane Tamane szedte, 65-öt. ◀

Overdose, a „díszvendég”

Lovaglás

ÚMSZ

► Overdose lesz a „díszvendége” vasárnap a 89. Magyar Derbynek, az év legnagyobb magyarországi galoppversenyének. A eseménynek a Kincsem Park ad otthont, s a belépés díjtalan

lesz, így bárki ingyen megtekintheti majd a tíz futamot, s a Royal Ascoton nagyszerű negyedik helyezést elért Overdose-t is. Sőt, az óriáskivételű újra látható lesz majd a június közepén rendezett ascoti King's Stand Stakes verseny. A sokáig veretlen, majd súlyos, az életét is veszélyeztető sérülés után visz-

szatért lovat magyar idő szerint 16.10 órától köszöntik majd. A szervezők a gyerekekre is gondoltak, s a két lelátó közötti füves területen ingyenes pónilovaglás és állatsimogató is lesz. A verseny nap első futamát 14 órától rendezik, majd a fő versenyre, a 89. Magyar Derbyre 18.15 órától kerül sor. ◀